

Szabványos málhasuly	Nőtlen	Nős	
	személyek számára		
	kilogramm		
Ezredes	1200	3600	
Alezredes vagy őrnagy	900	2700	
A törzstiszt teendőivel megbízott százados	900	2700	
A többi századosok	és a többi hason rang- osztályu havidíjasok	600	1800
Főhadnagy vagy hadnagy		300	1200
Törzsőrmester	100	400	
Irnok	150	600	
Irodaszolga	100	200	
Törzs- és főtisztek (hadbírák, számvivők) és állatorvosok részére tudományos vagy szolgálati könyvek és szabálygyűjtemények elvitelére 150 kg.			

Ezen szabványos málhasulyból áthelyezési utazásoknál kézi podgyászul azon súlymennyiséget lehet magával vinni, mely a 27. §. 3. pont alatt az ügyködési utazásokra nézve van megállapítva.

Nős személyek, valamint családos özvegyek ezen utóbbi suly kétszeresét vihetik magukkal kézi podgyászul.

Helyi átköltözködések esetében ugyanolyan málhasuly után, mint a mennyi áthelyezési utazások alkalmából előírva van, a 22. §. 7. pont 3. bekezdésében meghatározott díjak a kinstár terhére felszámíthatók.

6. Az utiköltségek megtérítésének kiterjedése.

a) Általában.

A kinstár költségén teendő áthelyezési utazásoknál a 22. §-ban rendszeresített szállító eszközök illetékesek nemcsak

az illető egyén, a netaláni családtagok és a rendszeresített szolgaszemélyzet vitelére, hanem a lovak és a szabványos sulyu málhának tovaszállítására is.

Özvegy emberek, kik törvényes s még atyai gondviselés alatt álló gyermekeiket maguknál tartják, az áthelyezési utazás illetékeire nézve a nő egyénékkel egyenlők.

A magukkal vitt családtagok, valamint az illetékszerűen elvihető szolgák és lovak száma a menetlevélbe bejegyzendő, ezen felül a lóápoló és a lovak szállításáért kifizetett összeg az utazási számadáshoz csatolandó (vasuti, gőzhajói) teher-szállító levéllel igazolandó.

7. Utazási költségátalány.

Áthelyezési utazások alkalmával az utazási költségátalány illetékes; ebből fedezendőek és pedig:

a) A bérkocsidíjak a csendőrszemélyek és családjainak, valamint a kézipodgyásznak a pályaudvarokhoz, illetve pályaudvaroktól (gőzhajókikötők, postahivatalok) való szállításáért a kiinduló és rendeltetési állomáson, valamint a megengedhető utazási közbeeső állomásokon, továbbá egyik pályaudvartól a másikra, vagy egyik forgalmi eszköztől a másikra való átmenetkor (átmenet a vasutról a postára, előfogatra stb.);

b) az utazási közbeeső állomásokon az átvonuló beszállásolásért esedékes kinstári megtérítés és

c) egyéb kisebb, felszámításra nem alkalmas kiadások.

Az utazási költségátalány szárazon való áthelyezési utazásokra a távolság szerint, vizen való áthelyezési utazásokra menetenként, a távolságra való tekintet nélkül, van kiszabva.

Szárazon való áthelyezési utazásoknál különböző forgalmi eszközöknek (vasut, posta, előfogal), vagy a postának (előfogal) egyidejű használata mellett a távolság kiszámítása a 23. §. 4. pontja értelmében eszközözlendő.

Az utazási költségátalány kiméretét a következő táblázat tartalmazza:

Utazási költségátalány

É s p e d i g

személyek az V. rangosztályuaktól fölfelé	nőtlen			
	nős (özvegy, gyermekekkel, a családfő beszámításával)	2—4 5—8 9—12	személyből álló családdal	
személyek a VI. rangosztályuaktól a VIII. rangosztályuakig	nőtlen			
	nős (özvegy, gyermekekkel, a családfő beszámításával)	2—4 5—8 9—12	személyből álló családdal	
személyek a IX. rangosztályuaktól a XII. rangosztályuakig és rangosztályba nem sorolt havidíjasok	nőtlen			
	nős (özvegy, gyermekekkel, a családfő beszámításával)	2—4 5—8 9—12	személyből álló családdal	

A magyar korona területén kívül való utazásoknál az elől megjelölt kimérétekhez 50% pótlék jár.

Az utazási költség általányt illetőleg még következő határozatok mérvadók:

d) Ha az utazás Bécsben vagy Budapesten kezdődik, vagy ezen állomásokon végződik, valamint az utazásnak beigazolt ugyanottani félbeszakítása esetén, minden érkezés vagy elutazáskor általány pótlék jár, mely nős egyének átköltözési utazásainál a táblázatban kimutatott családtagok számához képest 2, illetve 5 és 6 koronát, — nőtlen egyének átköltözésénél pedig 2 koronát teszen.

e) Szárazon való utazásoknál egyik indóháztól a másikhoz, vagy egyik forgalmi eszközről a másikra való átmenettel, ha az ily átmenetek száma a megengedhető utazási közbeeső állomások számát meghaladja (23. §. 4. pont), minden ez utóbbi

átköltözési utazásokra.

a) Utazásoknál, melyek egészben vagy részben vasutal vagy postával eszközöltetnek								b) Utazásoknál vízen		c) Utazásoknál kizárólag előfogatok használatával	
1-től 240	240	480	720	960	1200	1440	1680	menetenként (agy nélkül) a megéjtett távolságra való tekintet nélkül	a vasuti kilométerre átszámítandó távolsághoz képest		
	vasuti kilométeren felül										
vasuti kilométer távolságig											
k o r o n a											
12	18	24	30	36	42	48	54	12	Az e) pont alatt utazásokra megállapított általánykimérétek fele		
18	30	42	54	66	78	90	102	18			
24	38	52	66	80	94	108	122	24			
30	46	62	78	94	110	126	142	30			
10	15	20	25	30	35	40	45	10			
14	24	34	44	54	64	74	84	14			
20	32	44	56	68	80	92	104	20			
26	40	54	68	82	96	110	124	26			
8	12	16	20	24	28	32	36	8			
10	17	24	31	38	45	52	59	10			
16	26	36	46	56	66	76	86	16			
24	36	48	60	72	84	96	108	24			

számot meghaladó átmenet után a 240 kmt. távolságra megállapított általány összeg fele pótlékként jár, — melyhez Bécsben és Budapesten az a) pont alatt megállapított pótlék hozzászámítandó.

f) Áthelyezési utazásoknál, az utazásnak egy bebizonyított önkénytelen, vagy a szolgálat által egy közbeeső állomáson előidézetti, 24 órán túl terjedő félbeszakítása esetén az utazási költségátalány, minden közbeeső utazásra elkülönítve számítandó, p. o. Orsováról Temesváron át Aradra teendő áthelyezési utazásnál, a midőn a Temesvárról való elutazás közlekedési akadály mint 24 órán túl terjedő félbeszakítást szenved: Orsova—Temesvár és Temesvár—Arad utrészek után.

g) Családoknak, melyek a szolgálat miatt férjüktől (atyjuk) elválva átköltözési utazást tesznek, az utazási költségátalány a személyszám szerint úgy mint a családfőnek jár, míg

ellenben a férjnek (atya) elválása közben egy átköltözési utazás alkalmával csak a nőtlen személyek részére megállapított utazási költségátalányra van igénye.

27. §.

Igény az utazás költségeinek megtérítésére ügyködési utazásoknál.

1. Az ügyködési utazások megnevezése.

Az utiköltségek megtérítése tekintetéből ügyködési utazásokul azon utazások tekintendők, melyeket a csendőrség állományába tartozó s rangosztályba sorolt havidíjasok állásuk és szolgálati kötelemeikből kifolyólag parancsok, rendelet, felhívások vagy átiratok alapján, a szolgálat érdekében teljesíteni tartoznak s áthelyezéssel vagy tartós vezénnyelssel nincsenek egybekötve.

Ezekon felül ügyködési utazásokul még tekintendők:

a) a próbaszolgálatban levő tiszteknek a csendőr-szakvizsga letétele czéljából beosztási állomásokról a törzs székhelyére és onnan vissza való utazásuk;

b) külállomásokról mint vádlottak, tanúk, vagy mint bizottsági tagok a csendőr-bíróshoz és becsületügyi tárgyalásokhoz berendelt tiszteknek, ugyszintén valamely vétség miatt, vagy egyéb sürgős szolgálati ügyben külállomásra vagy szárnyparancsnoksághoz kihallgatásra berendelt tiszteknek utazásai, a mennyiben az utóbb említett berendelés szükségessége és kikerülhetetlen volta a kerületi parancsnokság által utólag elismertetik, a bíróságilag megítélt büntetés végrehajtásának czéljából utazó csendőrségi személyeknek – a fenytő bíróság vagy az elboesájtási indítvány megtételére hivatott bizottság elé idézett s a csendőrséghez tartozó tisztviselelőnek (állatorvosok, őrnökök) és rangosztályba nem sorolt havidíjasoknak utazásai;

c) a felülvizsgálathoz s attól, valamint a betegség miatt várakozási illetékekkel szabadságolt egyéneknek az ismételt felülvizsgálat előtt a kórvázlat szerkesztése végett az állandó tartózkodási helyükről tett utazásai;

d) a nyugdíjasok azon utazásai, melyeket egészségi viszonyukban beállott lényeges változás következtében, a szolgálatképtelenség fokának újabb osztályozása czéljából tesznek.

Az ügyködési utazások költségei rendszerint a csendőrségi javadalmazásból térítetnek meg. (Kivételt lásd 22. §. II. pontjában.)

2. Kincstári meglérítés alá nem eső utazások:

a) oly utazások, melyek parancs következtében létenek ugyan, de melyek az illető saját kérelme, vagy hibája folytán rendeltettek el és a melyek az 1. pont d) bekezdésében meghatározott ügyködési utazásokkal nem egyenlők.

b) oly szolgálati utazások, melyeket a törzstisztek és a törzstiszt teendőivel megbízott századosok állomáshelyükről 35 kilométert meg nem haladó távolságokra tesznek. Ha azonban az alkalmazás helye és a szolgálati utazás helye között közvetlen vasúti vagy gőzhajózási összeköttetés van, akkor ez és a bérkoesi a kincstár terhére igénybe vehető:

c) bel- vagy külföldön az illetékek tovább élvezete vagy megszüntelése mellett szabadságolt csendőrtisztek és állatorvosok utazásai a felülvizsgálatra való behívásukkor;

d) végkielégítést igénylő nyugdíjas személyek utazásai, egészségi állapotuk megállapítása czéljából.

3. A szolgálta és kézi podgyász viteldijairól.

Ügyködési utazásoknál a csendőrtisztek rendfokozati különbség nélkül egy III. oszt. vasúti, vagy gőzhajói hely után a viteldíjat a katonai árszabás szerint felszámíthatják.

Az ügyködési utazásoknál a törzstisztek és a törzstiszt teendőivel megbízott századosok 100, a többi tisztek és az állatorvosok 50, az őrnökök, törzsőrmeesterok és őradoszolgák pedig egyenkint 30 kilogramm kézi podgyászt vihetnek magukkal.

Az állatorvosok, mivel tiszti szolgára igényük nincsen, a kézi podgyásznak a váróteremből a vonatra (gőzhajóra) és viszont való szállításért, ugy a kiinduló, mint a rendeltetési

állomáson (ha pedig az utazás átszállással van egybekötve, az átszállási állomás után is) 40—40 fillér hordár-díjat felszámíthatnak.

4. Az utiköltség meglérésének kiterjedése.

A kincstár költségén teendő ügyködési utazásoknál a 22. §-ban megállapított szállítóeszközök úgy az illető személyeknek, valamint a szolgáltnak és a meghatározott kézi podgyásznak tovaszállítására is igénybe vehetők.

Ha az ügyködési utazások előfogattal eszközöltetnek, akkor a havidíjas egyéneknek, rendfokozatra való különbség nélkül egy kétlovas előfogat, vagy két előfogati ló jár, melyen a szolga és kézi podgyász is elviendő.

Több személy által egyidejűleg egy s ugyanazon célból és helyre teendő ügyködési utazásoknál a szolgának magával való vitelére jogosított minden csendőr egyéneknek egy kettős előfogatu kocsí jár.

A többi havidíjas egyéneknek ily esetben csak minden két személy után jár egy kettős előfogatu kocsí.

MÁSODIK FEJEZET.

Allisztek, csendőrök, ujonczok és próbaesendőrök pénz és természetbeni illetékei.

I. SZAKASZ.

Rendes illetékek.

28. §.

A zsold.

1. Elvi határozványok.

A zsold rendfokozat szerinti napi pénzilletéket képez.

A zsold azon alapilleték, mely minden csendőr (hadapród-tiszthelyettes, őrmester, őrsvezető, csendőr, ujoncz és próbaesendőr) részére a tényleges szolgálat ideje alatt a valószínű rendfokozat szerint megállapított összegben jár.

2. Az illeték mérve.

A napi zsold a következő:

a hadapród-tiszthelyettes és az őrmester részére 3 korona 14 fillér, az őrsvezető részére 2 korona 60 fillér, a csendőr, valamint az ujoncz és próbaesendőr részére 2 korona 06 fillér.

3. Felvételi módzatok.

A zsold rendszerint félhavonként előlegesen és pedig minden hó 1-én és 16-án esedékes.

Oly esetekben azonban, midőn valamely egyénnek a esendőrségből fegyelmi uton leendő eltávolítása már tárgyalás alatt van, ugyszintén azon esendőrök illetékei is, a kik bünyítő vizsgálat alatt állva, szabadlábbon hagyatnak, a legközelebbi zsoldfizetési naptól kezdve öt-öt naponként fizetendők ki.

4. Az illeték kezdete.

A zsoldilleték kezdődik:

a) újonnan felavatottaknál, felavatásuk napjával;

b) a honvédség és közös hadsereg tényleges szolgálatából a esendőrséghez közvetlenül átlépőknel, a tartalékból és a póttartalékból a esendőrséghez felvetteknél, végre a visszatért szökevényeknél a bemutatás napjával.

A visszatért szökevények a bemutatás napjával rabilleték élvezetébe lépnek.

c) Az időleges nyugállományból szolgálattételre bevonultaknál a bemutatás napjával. A hó folyamán szolgálattételre bevonultak azonban azon összeget, melyet a hó még hátralévő napjaira nyugdíj fejében felvettek, tényleges illetékeikből még ugyanazon hó folyama alatt visszatéríteni kötelesek.

d) Magasabb rendfokozatba előléptetteknél az előléptetésre következő zsoldfizetési naptól, ha pedig az előléptetés valamely zsoldfizetési napra esik, már ezen naptól jár.

5. A esendőrséghez jelentkezők illetékeiről.

Azok, kik nem közvetlenül a szárny-állomáson, hanem valamely külörsön, vagy más esendőrkerületi parancsnokság területén, avagy valamely csapattestnél esendőrségi szolgálatra jelentkeztek és próbaszolgálattételre behívtak, menetlevéllel és uti előleggel ellátva, azonnal vasuton vagy gőzhajón közvetlenül rendeltetésük helyére küldendők.

Ezeknek az utbaíndítás napjától kezdve a menet tartamára zsold, étkezési pénz, kenyérváltás és menetpótdíj fejében a valóságos rendfokozatok szerint és pedig: őrmesternek I korona

20 fillér, szakaszvezetőnek 90 fillér, tizedesnek 80 fillér, őrvezetőnek 70 fillér és rendfokozatnélküli egyénnek 62 fillér jár, a teljes esendőrségi zsoldilletéket pedig az utbaíndítás napjától kezdve csak akkor kapják, ha próbaszolgálatra tényleg felvételtek és a esendőrségi esküt letették.

Ha azonban ily egyének bármily okból esendőrségi szolgálatra alkalmatlanoknak találtatnak, akkor ezek: ha valamely csapat tényleges állományába tartoznak, menetlevél, uti előleggel és az előbb felsorolt illetékekkel ellátva oda ismét visszaküldendők; különben pedig a legrövidebb irányban előbbi jelentkezési helyükre visszaküldendők, mely utóbbi esetben nekik kilométerenként 2 fillér utipénz fizetendő ki.

Ezen utazási költségek a esendőrségi javadalmozást terhelik.

Azon jelentkezők, kik belépési szándékuktól önként lépnek vissza, nemesak a visszautazás költségeire nem tarthatnak igényt, hanem ez esetben, ha vagyonuk van, a jelentkezésből felmerült utazási és ételmezési költség rajtuk behajtandó, ha pedig ez be nem hajtható, akkor szegénységi bizonyítvány alapján a esendőrségi javadalmozás terhére végleg elszámolandó.

Tiszti vagy hivatalnoki árva felavatásakor az illetők által netalán élvezett kinstári ellátások beszüntetése végett a kellő intézkedés megleendő.

6. Az illeték vége.

A zsoldjárandósága a fogyatékba vétel napjával szűnik meg.

Kivételes esetek:

a) A büntetőbírósigilag elbocsátott esendőrök, továbbá büntetőbírósigilag ítélet folytán próbaszolgálatból kilépő újonczok és próbacsendőrök zsoldjárandósága (rabzsold) az ítélet kihirdetése napjával végződik, mely napra azonban a rabzsold még jár.

Az illetők a kihirdetésre következő nappal, ha rájuk börtönbüntetés mondatik ki, a rabilletékben részesítendők.

ha pedig szabadlábra helyeztetnek, minden további járandóságuk megszűnik. (47. §. 7. pont.)

b) *A végelbocsátottak, a tartalékba, vagy a honvédséghez leendő áthelyeztetésükig szabadságoltak* a csendőrség kötelekéből olyformán veendőek fogvatékba, hogy illetéklöbbletek lehetőleg elkerültessenek.

Oly egyénnek azonban, ki valamely hó folyama alatt fejezi be elvállalt csendőrségi szolgálati kötelezettségét és az illető hó végéig szolgálni nem akarna, az illetékek csakis az illető fogvatéki napig (utóbbi kizártával) fizetendőek ki.

E szerint mindazok, kik a csendőrség kötelekéből kiléptek, illetve a tartalékba vagy más csapattesthez helyeztetnek át, állépésük alkalmával, a tényleges szolgálat alól, vagy a hó végével mentendők fel, vagy a mennyiben saját kívánságuk folytán a hó vége előtt elbocsátatnak, illetve szabadságoltatnak, csak fogvatékuk napjáig láthatóak, el illetékekkel.

c) *Az elhalt csendőr zsoldjárandósága azon zsoldszak végével szűnik meg, a melyben elhalálozott.*

Az első zsoldszak alatt (a hó első felében) elhalt oly egyének zsoldjárandósága, kik után ellátási igényvel bíró özvegyek, vagy árvák maradtak hátra, mindenkor a hó végével szűnik meg és a hó második felére eső zsoldjárandóság, az özvegy esetleg az árvák részére szabályszerű bélyeges nyugtára kiszolgáltatandó.

d) *Polgári államszolgálatra, a m. kir. államaszolgálatokhoz, továbbá az állam részéről segélyezett vasúti, gőzhajózási vagy más vállalatokhoz állépő csendőrlégénységnek* új rendeltetési helyére a kellő időben való elindítása iránt a csendőrkerületi parancsnokság tartozik gondoskodni.

Az újonnan kinevezettnek azon naptól kezdve, melylyel az új állásával összekötött járandóságok élvezetébe lép, a csendőrségi illetékekre többé nincs igénye.

A polgári államszolgálatra újonnan kinevezett egyének fizetése az 1893. évi IV. t.-cz. 13. §-a értelmében, ha a kinevezés a hó első felében történik, azon hó közepétől, ha pedig a hó második felében történik, a kinevezés napját követő hó első napjától jár.

Más közszolgálatba újonnan kinevezett egyéneknek a polgári illetékek élvezete rendszerint a kinevezés napjára következő hó elsejétől kezdődik.

e) *Felülvizsgálat folytán szabadságolt csendőrlégénység* zsoldilletéke minden esetben azon hó utolsó napjával szüntetendő be, a mely hóban a felülvizsgálás történt.

Ha felülvizsgált csendőr az ellene megindított büntető bírósági vizsgálat miatt tartatik az élelmezésben vissza és szabadlábon hagyatik, akkor a vizsgálat tartamára zsold és esetleges szolgálati pótdíj (tömegátalány nélkül) élvezetében marad, ha azonban vizsgálati fogságba helyeztetik, rabilletékben részesítendő (7. pont).

Bírói felmentés esetén a nyugdíj a felülvizsgálat napját követő hó 1-től folyósítatik és a szabadlábon volt csendőrt azon időre megillető nyugdíjhányad, mely alatt zsoldot és esetleg szolgálati pótdíjat élvezett, a belügyminisztérium által mint térítmény a ker. parancsnokság pénztára javára utalványoztatik. A vizsgálati fogságban visszatartott felülvizsgált csendőr után felmerülő rabtartási költség a kincstár terhére esik és az illető a vizsgálati fogság tartamára is teljes nyugdíjtelményben részesül.

Mindkét esetben t. i. akár szabadlábon, akár vizsgálati fogság mellett ejtetik meg a vizsgálat az illető felülvizsgált csendőr ellen, a vizsgálatnak elrendelése s illetőleg az illetőnek visszatartása, valamint a vizsgálat eredménye a kerületi parancsnokság által mindenkor késedelem nélkül a honvédelmi- és belügyminiszternek bejelentendő.

f) *Felülvizsgált csendőrök* fegyelmi fenytések végrehajtása czéljából az állományban és élelmezésben vissza nem tarthatók, hanem illetékük az e) pontban foglaltak értelmében kezelendő.

7. Illetéklöbbletek visszatérítése.

a) *A bünyfnyitő vizsgálati fogságba, vagy pedig feqyelmi uton reájuk szabott szoba, egyszerű, szigorított, vagy magánfogságba jutott csendőrök, avagy próbaesendőrök, továbbá a*

büntelöbíróságilag elbocsátott esendőrök, végre büntelöbírószági ítélet folytán a próbaszolgálatból kilépő ujczok és próbaesendőrök rendfokozatszerű zsoldja rabilletékbe lépésük napjával megszűnik és az előlegesen felvett zsoldhányadot visszafizetni tartoznak.

Ha az illető azonnali megtérítésre képtelen lenne, a megtérítendő összeg a esendőrségben való megmaradása esetén, folyó illetékeiből részletekben levonandó.

Ha valamely esendőr a fogságbüntetés kiállása után a esendőrség állományából fogyatékbá vétetik s az *a)* pont első bekezdésében említett zsoldtöbbletet épen nem, vagy csak részben volna képes megtéríteni, a meg nem téríthető pénzösszeg a esendőrkerületi parancsnokság részéről egy ide vonatkozólag kibocsátandó parancs alapján végleg elszámolandó.

A testületből elbocsátásra ítélt egyének által meg nem térített illetéktöbbletek (tulélvezmények) az illetők magánvagyonából (beleértve az esetleges tömeg külön járulékokat és a közgazdálkodásból reájuk eső hányadot is) hajlandók be és annak megtörténtéig az előlegek és egyéb kincstári tartozásokról szerkesztett kimutatásban követelésként nyilván tartandók.

Ily követelések törlesztésére behajtott pénzösszegek esetről esetre bevételezendők és az említett kimutatásban a vonatkozó bevételi adatokra való hivatkozás mellett leirandók.

Ellenben azon pénzösszegek, melyek ily egyének fogyatékbá vételekor behajthatlanoknak bizonyulnak, a esendőrkerületi parancsnokság által parancs útján elengedendők és a már többször említett kimutatásban ezen parancsok esatolása és reájuk való hivatkozás mellett leirandók.

Polgári életben elkövetett büncselekményért elítélt esendőrségénység azon esetben, ha büntetését esendőrségi fogdában tölti el, rabzoldra szorítandó, mely rabzold magánvagyonából, ilyennek hiányában pedig a 102. §. 3. pontja értelmében illetékeiből levonandó és annak megtörténtéig, mint adott előleg nyilvántartandó.

Azon esetben, ha az elítélt egyének büntetésük kiállása

végelt a polgári bíróságnak adalnak át, ezen időre a esendőrségnél minden illetményeik beszüntetendők.

b) Szökevényektől, kik a zsoldszak lejártá (a hó 15-ike és utolsó napja) előtt bemutatattanak, a netalán még birtokukban meglévő illetékmaredek elveendő.

A szökevénynek az örsön megmaradt közélkezési betétje, nemkülönben a közgazdálkodásból ráeső hányad az elvitt és vissza nem hozott kincstári tárgyak értékének s az esetleg tulélvezett illetékeinek fedezése céljából a kincstár javára bevételezendő.

A kincstári követelés levonása után a szökevény javára fenmaradó többlet szabályszerű hovaforidítása iránt a büntelö bíróság intézkedik.

c) Beleg esendőrségénység zsoldja a betegség tartamára szintén felszámítandó, melynek kifizetési módozatait a 46. §. szabályozza.

29. §.

Az első tömegbetét.

1. Rendelítés.

Az első tömegbetét általányösszeget képez, mely az öltözeti és felszerelési szabályzatban előirt összes ruházati és löszerezvényi cikkek első beszerzésére szolgál.

2. Az illeték mérve.

Az első tömegbetét mérve az anyagok és kiállítási árakhoz képest a belügyminister által időnként állapittatik meg. Jelenleg az első tömegbetét gyalog próbaesendőrnél (ujoneznál) 120 korona, lovas próbaesendőrnél (ujoneznál) 260 koronából áll.

3. Felszámítási módozatok.

Ezen összeg az illető egyének a esendőrségbe való belépte után közvellenül a esendőrkerületi parancsnokságok

által a javadalmazás terhére felszámítva, a tömegalapra átruház-
tatik és az illető tömegkönyvébe, mint első bevételi tétel be-
jegyeztetik.

A gyalogosított egyének tömegbetét-különlete a kincstár
javára nem térítendő meg, de ezzel szemben lőszerelvényé-
nek becsértéke a kincstár javára esik.

30. §.

A tömegátalány.

1. Elvi határozványok és az illeték mérve.

A ruházat és lőszerelvényi tárgyak fentartására és után-
pótlására minden esendőr tömegátalányt kap.

A tömegátalányt időszakonként a belügyminister álla-
pítja meg.

Ezen átalány jelenleg rendfokozatra való különbség nél-
kül: gyalog esendőrök részére évi 90 koronából és lovas
esendőrök részére 103 korona és 60 fillérből áll.

2. Igény, annak kezdete és vége.

A tömegátalányra való igény a csendőrséghez történt
bemutatás napjával kezdődik és a csendőr részére szolgálati
idejének egész tartama alatt, tehát akkor is jár, ha beteg vagy
illetékei élvezete mellett szabadságolva, esetleg fegyelmi vagy
vizsgálati fogságban, vagy pedig a csendőrségben való meg-
maradás mellett börtönbüntetésre elítélve van.

Ha a csendőr a csendőrséghez történt belépése előtt pol-
gári állásban elkövetett cselekmény miat valamely bíróság
által szabadságvesztésre ítéltetik s az ítélet daczára a csend-
őrség állományában megmaradhat, — a büntetés végrehajtása
idejére a tömegátalány részére nem számítható fel (47. §.
10. pont.)

A tömegre való igény azon nappal szűnik meg, melyen
az illető fogvatékba jut.

A csendőrség kötelékéből való elbocsátással egybekötött
fogság- vagy börtönbüntetésre elítélt esendőrök tömegátalánya
az ítélet kihirdetése napjával végződik.

3. Különös határozványok polgári alkalmazás elnyerésére való szabadságolásoknál.

Polgári alkalmazás elnyerése céljából próbaszolgálatokra
való szabadságolások esetén a tömeg-átalány csak hat hó tar-
tamára számítható fel és pedig teljes összegben, ha az illető
személynek ruházatjáról magának kell gondoskodni, vagy fél
összegben, ha az illető új állásában szolgálati ruházattal
látatlik el.

4. Felszámítási módozatok.

A tömeg átalány az igényjogosultnak nem fizettetik ki
készpénzben, hanem azon szárnynál, melynek állományába
az illető tartozik, — a hónapot 30 nappal számítva — napi
adagokként felszámítatik.

A havi és napi adagok összege a tudoldali táblázatban
van kimutatva.

T á b-
a tömegadagok pénz-
a) Gyalog

H a v i				N a p i							
I.		II.		1		2		3		4	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
7	50	15	.	.	25	.	50	.	75	1	.
III.		IV.		11		12		13		14	
22	50	30	.	2	75	3	.	3	25	3	50
V.		VI.		21		22		23		24	
37	50	45	.	5	25	5	50	5	75	6	.

b) Lovas

H a v i				N a p i							
I.		II.		1		2		3		4	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
8	63	17	27	.	28 ²⁸ ₇₅	.	57	.	86	1	15
III.		IV.		11		12		13		14	
25	90	34	53	3	17	3	45	3	74	4	03
V.		VI.		21		22		23		24	
43	17	51	80	6	04	6	33	6	62	6	91

l á z a t

beli kiszámításáról.

tömegadagok.

N a p i											
5		6		7		8		9		10	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
1	25	1	50	1	75	2	.	2	25	2	50
45		16		17		18		19		20	
3	75	4	.	4	25	4	50	4	75	5	.
25		26		27		28		29		30	
6	25	6	50	6	75	7	.	7	25	7	50

tömegadagok.

N a p i											
5		6		7		8		9		10	
korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
1	44	1	73	2	01	2	30	2	59	2	88
15		16		17		18		19		20	
4	32	4	61	4	89	5	18	5	47	5	75
25		26		27		28		29		30	
7	19	7	48	7	77	8	06	8	35	8	63

A legénység igénye a tömegre.

1. Elvi határozványok.

Minden esendőr tömeg-részlete annak feltételes tulajdonát képezi s ha az illető a testületben legalább öt évet megszakítás nélkül szolgált és önhibáján kívül fogyatékbá jött, ez esetben neki tömegkövetelése, továbbá ruházatának becsértéke és esetleges külön járuléka a netalán fennálló kincstári tartozás levonásával bélyegtelen nyugtája ellenében kifizetendő.

Ellenben, ha a esendőrségi egyének szökés, vagy saját hibájuk következtében lesznek a testületből eltávolítva, tömegvagytonuk mindenkor a esendőrségi javadalmazás javára esik.

2. Igény a tömeg-többletre.

Ha valamely egyénnek oly nagy tömegrésze van, hogy az az évi tömegátalány kettős összegét meghaladja, akkor az ezen tömegátalány kettős összegét túlhaladó tömegkövetelés a tömegrészesnek bélyegtelen nyugtájára még akkor is kifizethető, ha az a esendőrségnél öt évet még nem szolgált.

3. Igény a tömegvagytonra.

a) Elöléptetések alkalmával.

Havidijasokká előléptetett esendőrségi egyéneknek, (az egyenruházati járulékon felül) tömegkövetelésük csak akkor szolgáltatandó ki, ha a tömeg kötelékében legalább öt évig állottak, ellenben a használatukban lévő ruházat náluk még akkor is meghagyandó, ha öt évet nem szolgáltak, ha pedig kívánják, ezen ruházat becsértéke kezükhez kifizetendő.

A esendőrségnél öt éven alul szolgáló ily egyének tömegkövetelése és a használatukban lévő lőszerelvény becsértéke a kincstár javára esik.

b) Elhalálozás esetén.

Az elhalt esendőr tömegvagytona, tekintet nélkül a halát

nemére és a szolgálati idő tartamára, az esetleges kincstári tartozás és temetési költségek levonása után, mint annak hagyatéka örökösei javára a hagyatékt tárgyalására hivatott bíróságnak szolgáltatandó át.

Elhalt próbacsendőrök és újonczok után a tömegvagyton ki nem fizettetik, örökösei tehát csupán az esetleges külön járulékokra bírnak igénynyel. Ez utóbbiból is azonban az esetleges kincstári tartozás és temetési költségek azon része, mely a tömegvagytonból netalán fedezhető nem volna, levonandó és csak a fennmaradó rész szolgáltatandó át a hagyatékt tárgyalására hivatott bíróságnak.

c) A nyugdíj vagy végkielégítéssel való ellátás esetén.

Azon véglegesített esendőröknek, kik állandóan nyugdíjaztatnak, vagy végkielégítéssel elbocsátatnak, tömegkövetelésük és ruházatuk becsértéke szolgálati idejükre való tekintet nélkül kiszolgáltatandó.

Időlegesen nyugdíjazott végleges esendőrök a tömegkövetelésre és ruházatuk becsértékére csak akkor tarthatnak igényt, ha újbóli felülvizsgáztatásuk folytán végleg nyugdíjaztatnak, vagy végkielégítéssel elbocsátatnak.

Az időleges nyugállományba helyezett esendőrökkel tehát elmenetelük előtt épügy, mint minden más fogyatékbá jutó egyénnel leszámolandó, a tömegkövetelés azonban a rendkívüli járulékokkal együtt az állandó nyugállományba helyezés vagy végkielégítéssel való elbocsátás időpontjáig a tömegpénztárban meghagyandó.

Ha azon eset fordulna elő, hogy a tömegkövetelés a ruházat becsértékének betudásával az első tömegbetét összegét felülmulná, akkor a többlet az illető részére mindjárt a leszámolásakor kifizetendő.

Az egy rendbeli ruházatnak (télien a köpenynek is) leszámítása után, a esendőrtől elveendő cikkek megbeesülendők és raktározandók.

A becsérték a tömegkönyvbe előjegyzendő és az illető tömegköveteléséhez számítandó.

Ha időlegesen nyugdíjazott egyének újbóli felülvizsgálatkor ismét szolgálatképesnek osztályoztatnak és a további

szolgálatra bevonulnak, akkor tömegkövetelésük terhére lehetőleg becsült tömegtárgyakkal látandók el, részükre azonban az első tömegbetét újból fel nem számítható.

Ha időlegesen nyugdíjazott esendőr elhal, akkor ennek tömegvagyonát illetőleg ugyanazon eljárás követendő, mint a tényleges szolgálatban elhalt esendőrnél.

Ha időlegesen nyugdíjazott s a csendőrségnél legalább is öt évet szolgált esendőr az időleges nyugállományban oly büntényt követ el, mely a csendőrségből való elbocsátását vonja maga után, tömegvagyonára az esetben is igénye van.

Ha próbaesendőrök (ujoncok) nyugellátás mellett fogyasztékba vétetnek, akkor ezek csak az esetleges külön járulékra bírnak igényvel.

d) *Polgári szolgálatra való ideiglenes alkalmazás esetén.*

Az 1873. évi II. törvényzikk alapján polgári szolgálatra ideiglenesen alkalmazott esendőrök tömegét illetőleg az első pont első bekezdése értelmében járandó el.

Ily ideiglenesen alkalmazott esendőrnek a csendőrségi szolgálalba való újbóli belépése csak akkor engedhető meg, ha ő az első tömegbetétet sajátjából fizeti.

Ha azonban az első tömegbetét összegét egyszerre le nem fizetné, azt részletekben legfeljebb 12 hó alatt befizetni tartozik.

Ily egyénnek a csendőrségből való újbóli kilépésekor, különbség nélkül a kilépés okára, a mennyiben ő az «első tömegbetétet» teljesen befizette, a tömegkövetelés és a ruházati becsérték teljesen kiszolgáltatandó. Azon esetben pedig, ha ő az «első tömegbetét»-re még egy vagy több részlettel hátralékban lenne, ezen hátralévő összeg tömegköveteléséből levonandó.

4. *Tömegtartozások.*

a) *A tömegtartozás fogalma.*

Tömegtartozás akkor áll be, ha a tömegkövetékébe tartozó egyén első tömegbetétjének és tömegátalányának együttes összege a részére kiszolgáltatott ruha- és felszerelési cikkek értékénél csekélyebb.

b) *A testületből fogyasztékba jutó egyének tömegtartozásának törlesztése.*

Ha a testületből fogyasztékba vett egyénnek — tekintet nélkül a fogyaszték nemére — tömegtartozása van, e tartozás első sorban a tőle beszedett ruházati és felszerelési cikkek becsértékéből, avagy magán vagyonát képező közzgazdálkodási követeléséből törlesztendő. Az esetleges tömegtartozások fedezésére, a legénység önkéntes betétekre nem kötelezhető.

Azon esetben azonban, ha mindezek a tartozás kielégítésére elegendők nem volnának, a tartozás fennmaradt része az általános tömegből az összesített tömegnek megtérítendő.

Végkielégítéssel a testületből szabadságolt egyének tömegtartozásai — ha az előző bekezdésben megjelölt járulékokból teljesen fedezhetők nem volnának — végkielégítésükből levonandók (lásd 102. §. 2. pont). E célból a fedezetlenül maradt tartozás összege a belügyministeriumnak az illető egyén leszerelése után azonnal bejelentendő.

5. *Fogytókba jutó legénység igényei a ruházatra.*

A csendőrségből kilépő, vagy eltávolított egyéneknek ruházattal való ellátását a csendőrsők gazdaszatkezelési utasításának 54. §-a szabályozza.

A rendfokozati jelvények a ruházaton csak azon csendőrnél hagyandók meg, kik végelbocsátó levéllel szabadságoltatnak, nyugdíjaztatnak, vagy a honvédség, esetleg a közös hadsereg tartalékába beosztatnak, minden más a csendőrségnél fogyasztékba jutó egyénnél a jelvények eltávolítandók.

6. *A tömegből beszerzendő tárgyak és azok viselési időtartama.*

Azon ruházati és lőszerelvényi tárgyak, melyek a legénység és lovak felszereléséhez tartoznak, az örsök gazdaszatkezelési utasításának 39. számú mellékletében vannak felsorolva, az egyes ruházati cikkek megközelítő viselési idejének tartama pedig a túloldali táblázatban foglaltatik.

Darab- szám	A cikkek megnevezése	Viselési időtartam	
		év	hó
1	Vadászkalap	2	.
1	Tollforgó tokkal	2	.
1	Köpeny (téli vagy nyári, gyalogsági vagy lovassági)	3	.
1	Báránybőr gallér	3	.
1	Dolmány	3	.
1	Nadrág (pantalló)	1	.
1	Zubbony	1	.
1	Tábori sapka	1	.
3	Pamut vászoning	.	6
1	Téli gyapoting	2	.
3	Pamut vászongatya	.	6
1	Téli gyapogatya	1	.
3	Zsebkendő	1	.
2	Nyakraváló	.	8
1	Jelsípszínor	1	.
1	Kardbojt	1	.
2	Altisztí bőrkezttyü	.	6
1	Téli kezttyü	2	.
2	Nyári eszima	1	.
1	Téli eszima	1	.

Az egyes felszerelési darabokhoz tartozó cikkek, például jelvénycsillagok, gallérsujtás, karpaszomány, karsujtás és efélék beszerzése a szükséghez képest történik.

A próbacsendőrök és a tömegtartozásokkal terhelt, valamint az időleges nyugállományból bevonuló legénység lehetőleg becsült cikkekkel látandó el. Ezeken a szükséges javítások az illetőnek tömege rovására történnek.

A kapezákat, valamint az előirt aprólékos kézi szereket a legénység sajátjából tartozik beszerezni.

7. Csizmák készítése és javítása.

A csizmákhoz, továbbá azok fejeléséhez és talpalásához szükséges anyag a tömegből szerzendő be.

A csizmák készitési és fejelési költsége a tömegből fizetendő; a kisebb javítások és a csizmák talpalása után járó költségeket a csendőrlegénység sajátjából fedezi.

8. Ruha és lőszerelvényi cikkek kiszolgáltatásának mérve.

A legénység részére a ruha és lőszerelvényi cikkek a kiszabott mennyiségen felül csak oly mérvben szolgáltatathatók ki, a mennyiben azok értéke az illető egyén tömegkövetelését meg nem haladja.

Elvül szolgál, hogy a csendőr tömegbeli igényei annak tömegvagyonára korlátai között tartassanak, tehát tömegtartozások minden körülmények között kerülendők.

9. Igény a szolgálatban tönkrement ruházat értékének meglátására.

a) Hogy ha a csendőr tömegbeli cikkei önhibáján kívül szolgálat teljesítése közben (például tüzesetek, árvizek stb.) alkalmával pusztulnak el, ily esetekben a csendőrségi javadalmazásból kártérítés jár, mely az illető tömege javára bevételendő.

Ezen kártérítés azonban nem terjed ki az elrongált, vagy elpusztult cikkek teljes beszerzési értékére, hanem csak azon részösszegre, mely a viselési időtartamra esik, önként érteődővén, hogy az ekként hasznavehetetlenné vált tömegbeli cikkek is a károsultnál meghagyandó.

Ha valamely ruhadarab viselési időtartama már teljesen letelt volna, vagy ahhoz már az egész viselési időtartam egy negyed részénél több nem hiányoznék, ugy mindkét esetben a viselési időtartam egy egész negyede számítandó fel az illető javára, akként, hogy neki minden a szolgálatban önhibáján kívül tönkrement ruhadarab után, ha nem több, legalább is a kérdéses ruhadarab egész kiállításai, illetve eredeti beszerzési költségeinek egy negyede térítessék meg.

b) Ha ellenszegülési esetek alkalmával a csendőr valamely tömegcikkre megrongáltatnék, akkor a kár első sorban az ellenszegülő által térítendő meg. Behajthatatlanság esetén

a kárnak a csendőrségi javadalmazásból leendő megtérítése esetről-esetre a belügyministertől kérelmezendő.

c) Kolera, árvíz, esetleg más hasonló természetű buzamosabb ideig tartó kirendeltetések alkalmával a legénység ruha-koptalási átalányban részesíthető.

Ezen átalány a csendőrkerületi parancsnokságok indokolt előterjesztései alapján esetről-esetre a belügyminister által engedélyeztetik s a tömegátalány összegét meg nem haladhatja.

10. Ruházati és lőszerelvényi cikkek pajkosságból való tönkrevétele.

A ruházati és lőszerelvényi cikkeknek pajkosságból vagy gondatlanságból való tönkrevétele, vagy önhatalmu elidegenítése szigorúan büntetetik s az okozott kár megtérítésén kívül még büntetőbíróági eljárást is vonhat maga után.

32. §.

Szállásilleték és az őrsirodák berendezése.

1. Elvi határozványok.

A csendőrlegénységnek állandó beszállásoláskor mindenütt és mindenkor tisztességes, szolgálati hivatásának megfelelő, teljesen illetékszerű berendezéssel ellátott laktanyában vagy csendőrségi bérszobában való elhelyezésre – fűtés és világítás nélkül – van igénye (kivételt lásd 61. §.)

Az elhelyezés rendszerint bérlet útján biztosítandó.

Kínestári tulajdont képező, vagy oly épületeknél, melyeknek tulajdonosai erre szerződésileg kötelezve nincsenek, az épület mindennemű belső és külső javításainak eszközzése, továbbá a kéménynek söpörtetése, pöczegödrök kiürítése és a meszelletés a csendőrségi javadalmazás terhére történik. Ezek közül az épületek belső és külső javítási, tisztogatási és meszelletési költségeinek engedélyezése 50 koronáig a kerületi parancsnokság, azonfelül a belügyministertől függ, mely utóbbi esetben az ily helyreállításokra vonatkozó javaslatok a bizottsági jegyzőkönyvek és költségkimutatások csatolása mellett a belügyministerhez esetről-esetre felterjesztendők.

A kémények seprtetése szerződésileg biztosítandó. A pöczegödrök tisztításából felmerülő költségeket, ha azok tisztítása nem az épület javításával egy időben teljesítetik, 20 korona erejéig a kerületi parancsnokság, azonfelül pedig a belügyminister engedélyezi.

Hasonlóképp járandó el elemi károk előfordulta esetén is.

Ha elemi csapások által okozott rongálások sürgős helyreállítást igényelnek, ezeknek foganatosítását a csendőrkerületi parancsnokság a felmerült költség nagyságára való tekintet nélkül elrendelheti, erről azonban a fentemlített okmányoknak felterjesztése mellett a belügyministernek jelentést tenni tartozik.

A csendőrség sajátlagos szolgálati viszonyainál fogva különös tekintettel kell lenni arra, hogy a legénység lakhelyiségei koresma vagy más nyilvános helyiséggel egy födél alatt ne legyenek, lakhelyiségeik más lakókétől teljesen elkülönítve legyenek s külön bejáratral bírnak.

A szakaszparancsnokok szállásai, a szakaszirodák és fogdahelyiségek, valamint a szárnyirodák, fogdahelyiségek és raktárak rendszerint ugyanazon épületben legyenek, melyben a legénység van elszállásolva, vagy legalább is annak közelében helyeztessenek el.

Nős esendőrtök és altisztoknak külön szoba, konyha és két teljes ágy jár.

Hadapród és hadapród tiszthelyettesek a legénységtől elkülönítve kettesével külön szobában szállásolandók el.

2. Az őrsszobák berendezése.

Az őrsirodák berendezése következő:

- egy teljesen felszerelt ágy,
- egy zárható íróasztal, osztályos íromány-állvánnyal,
- egy őrspénytár gyanánt szolgáló s kettős zárral ellátott fiókos asztal,
- két szék,
- egy lábas ruhafogas,
- egy asztali lámpa,
- egy pökláda.

egy polczos fegyver- és köpenyfogas,
 egy sárgaréz gyertyatartó,
 egy bádóg mosdótál, cserépkorsó és ivópohár,
 egy ketté osztott szekrény, ruha és irományok tartására,
 egy nyeles kefesepró (melynek utánpótlása az őrszaga-
 sági átalány terhére eszközözendő),
 egy egyszerű fali óra, továbbá egy tenta- és porzótartó,
 egy vonalzó fából,
 egy papírvágó olló és
 egy pecsétnyomó (viaszra használandó) s egy réz-czim-
 nyomó festékes készülékkel.

Hadapród és hadapród-tiszthelyettesek, továbbá a törzsnél és a szárnyparancsnokságoknál irodai szolgálatra vezényelt altisztek egy-egy szobába kettésével helyezendők el; íróasztalt s faliórát nem kapnak, hanem egy-egy záros fióku kis asztalt s a ruha- és irományszekrény helyett egy-egy ruhaládát.

Ha valamely őrsön egy második altiszt van, ez — ha a laktanyában külön szoba nem áll rendelkezésre — a csendőrökkel közösen helyezendő el.

A nős csendőr szobája fűtését és világítását sajátjából tartozik fedezni.

3. Legénységi szobák és azok berendezése.

Egy csendőrlegénységi szobában rendszerint legfőljebb négy ember legyen elhelyezve.

Egy csendőrlegénységi szoba butorzata következőkből áll:
 a) minden ember részére külön ágy; két ágy között legalább 94 centiméternyi köznek kell lenni;

b) egy hosszú (két méter hosszú és egy méter széles) közös asztal, fiókkal;

c) polczos fegyver- és köpenyfogások;

d) egy, az asztal hosszának megfelelő pad, továbbá egy kis pad;

e) minden ember számára egy-egy szék;

f) egy lábas ruhafogas;

g) egy nagy víztartó cserépkorsó;

h) két csendőr számára egy író és ruhaszekrény.

Az ábra szerinti író- és ruhaszekrény leírása:

a) lehajtható ajtó által elzárható írószekrény, mely a bb) deszka által a ruhaszekrénytől van elválasztva,

c) a ruhaszekrény, a

dd) polcz által egy felső és egy alsó részre osztva, a szekrény mindegyik ajtaja két kulcsesal látandó el;

i) egy nagy bádóg mosdótál és korsó két-két és egy pohár minden csendőr számára;

k) egy pökláda;

l) egy asztali állólámpa;

m) egy cizrokseprő. Egy teljesen felszerelt ágy, egy duczos vaságy, egy pár duczos vaságyállvány, 3 fekalj, 1 láb, 1 fej és 2 oldaldeszkából, továbbá egy lószórvánkos, két fehervánkos-héj, egy szalmazsák, két lepedő, egy nyári és egy téli takaróból áll.

Az ágyneműnek jó minőségűnek kell lenni;

egy duczos vaságy 190 cmtr. hosszú, 84 cmtr. széles belközzel bír;

egy szalmazsák 195 cmtr. hosszú, 86 cmtr. széles;

egy lószórvánkos 95 cmtr. hosszú, 57 cmtr. széles;

egy vánkoshéj 95 cmtr. hosszú, 58 cmtr. széles;

egy lepedő 230 cmtr. hosszú, 152 cmtr. széles;

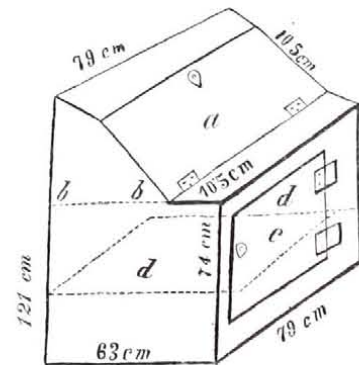
egy nyári takaró egy lapból áll, 2·50—2·70 kilogr. súlyu, 210 cmtr. hosszú, 122 cmtr. széles;

egy téli takaró két lapból áll, 5—5·50 kilogr. súlyu, 210 cmtr. hosszú, 122 cmtr. széles; *

egy lószórvánkos 3 kilogramm súlyu.

Az összes butorok és ágyneműek mindig használható állapotban tartandók.

Új őrsök felállítására alkalmasul az új butorzatnak elkészítéséhez a törzs székhelyén levő őrs butorzatának anyaga, méretei és alakja szolgál irányadóul.

A lepedőket és vánkoshéjakat nyári hónapokban minden 14 nap, télen havonként egyszer kell változtatni és mosatni.

Ezen változtatás céljából, az örsökön minden ágy számára a rajta levőkön kívül még két lepedő és egy vánkoshéj készletben tartandó.

A vánkosokat, takarókat és szalmazsákokat évenként egyszer kell mosatni, a szalmazsákokat évenként egyszer újból megtölteni és minden három hóban utántölteni, a vánkosok lőszőrét legalább minden harmadik évben kell megtépetni és az eredeti három kilogramm súlyra kiegészíteni.

Egy szalmazsák megtöméséhez 23, utántöltéséhez mindenkor 12 kilogramm tiszta, friss szalma szükséges.

Minden esendőrségi örs részére, ideértve a törzsnél és a szárnyirodákban beosztott altiszteket is, ha ezek a laktanyában vannak elhelyezve, valamint a törzsszékhelyén levő tanosztály és pótlókeret legénysége részére, egy elég nagy és világos közös konyha becsájtandó rendelkezésre.

A konyha berendezése a következő:

- 1 vizesesöbör,
- 2 dézsa,
- 2 kanna,
- 1 nyújtó deszka, nyújtófával,
- 1 tálással ellátott fiókos konyhaszekrény,
- 1 lapitódészka,
- 1 aprító kés,
- 1 aprító deszka,
- 1 moslékcsöbör,
- 1 levestedő kanál (alpakka),
- 1 mozsár törővel sárgarézből
- 1 husvilla,
- 1 habszedőkanál,
- 1 lészta- (torma) reszelő,
- 1 fejsze,
- 1 parázsfogó,
- 1 parázslapoczká,
- 1 szénkampó,

- 1 laskaszűrő bádognál,
- 1 szűrőszita,
- 1 kézi kefeseprő,
- 8 kisebb-nagyobb vasfazék,
- 1 eleségkosár,
- 1 személtáda fából, bádognalappal,
- 2 drb nyirfaseprő,
- 4 vaslábas,
- fejenként 2 porcellántányér,
- 2–3 porcellántál,
- 1 gyertyatartó bádognál.

4. Laktanyavilágítás.

A lakoszobák világításáról — a pótlókeret kivételével — a legénység sajátjából tartozik gondoskodni.

A laktanya külhelyiségeinek világítására, az ezen szabályzat 59. §-ában megállapított átalány szolgálat.

Ha a laktanya külhelyiségei különösen terjedelmesek, vagy ha azt egyéb építkezési viszonyok szükségessé teszik, a világítás szükségletének mérve bizottságilag állapítandó meg, a vonatkozó jegyzőkönyv pedig a világítási átalány megfelelő felemelése céljából a belügyministerhez felterjesztendő.

5. Igény, ideiglenes (átvonuló) beszállásolásra.

A legénységnek ideiglenes (átvonuló) beszállásoláskor a viszonyoknak megfelelő elhelyezésre van igénye, azonban sem átvonulási étkezést, sem a szállástadó konyha-tűzének és főzőedényének használhatását nem követelheti.

Az ideiglenes (átvonuló) elhelyezésért az 1879-ik évi XXXVI. t.-cz. 48. §-a, illetőleg 31. §-ának I. 3. pontja szerint — fejenként és naponként 2 fillér — a községi előjáráságnak kifizetendő.

Ha ágyak kiszolgáltatása nem lehetséges, tiszta új szalmából készített s lepedővel borított fekhely igényelhető.

Nős esendőröknek, ha átvonuláskor családjuk velük van, egy szobára: hadapród tiszthelyetteseknek és hadapródoknak, ha ugyanazon községben többen szállásolandók

be, kettejüknek, ha pedig egyenként szállásolandók be, egy butorozott szobára világítással és télen fűtéssel is, van igényük, melyért az 5. §. 5. pont 2-ik és 3-ik bekezdésében meghatározott szálláspénz fizetendő.

6. A szállásilleték kezdete és vége.

A lakilletékre való igény kezdődik:

a) az állandó beszállásoláskor általában, a rendeltetési állomásra való bevonulás napjával;

b) az ideiglenes (átvonuló) beszállásoláskor, ha az állandó beszállásolási állomáson kívül való szolgálati alkalmazás, vagy áthelyezés folytán valamely menet-állomáson való éjjelezés szüksége áll be.

A lakilleték végződik:

a) az állandó beszállásolásnál, az állományból való fogvatékbavétel napjával;

b) az ideiglenes (átvonuló) beszállásolásnál, az ideiglenes tartózkodási állomásról való elindulás napjával, vagy az állandó beszállásolási viszonyba lépéssel.

33. §.

A mérsékelt áru dohány.

1. Elvi határozvány és a járandóság mérvé.

A zsoldot élvező legénységnek, de csakis saját személyük részére, igényük van havonként és fejenként 8 csomag, illetve 856 gramm mérsékelt áru dohány felvételére,

Egy csomag (107 gr.) ára 8 fillér.

Azon esendőrök számára, kik nem dohányzók, ily dohány fel nem vehető.

A felvett mérsékelt áru dohánynak elárúsítása, mint államjövédéki kihágás, szigoruan tilos.

2. Felvételi módzatok.

A mérsékelt áru dohány felvételének módja az örsök gazdaságkezelési utasításában van előírva.

II. SZAKASZ.

Különös illetékek.

34. §.

Hadapród-tiszthelyettesek ruházati átalánya.

Tiszthelyettesekké kinevezett hadapródoknak a kitétetési jelvények és azon felszerelési tárgyak beszerzésére, melyek a többi altisztektől eltérők, 30 koronából álló ruházati átalány jár.

Az egyszer s mindenkorra illetékes ezen ruházati átalány az erre jogosult tiszthelyetteseknek kineveztetésükkor a csendőrségi javadalmasból bélyegtelen nyugta alapján fizetendő ki.

35. §.

A szolgálati pótdíj.

1. Elvi határozványok és az illeték mérvé.

A legénység azon szolgálati időhöz képest, melyet a csendőrségnél megszakítás nélkül töltött, szolgálati pótdíjban részesül, és pedig naponta és fejenként:

a betöltött 3-ik szolgálati év után:	
törzsőrmester, őrmester és örsvezető	40 fillér
csendőr	30 „
a betöltött 6-ik szolgálati év után:	
törzsőrmester, őrmester és örsvezető	50 fillér
csendőr	40 „
a betöltött 9-ik szolgálati év után:	
törzsőrmester, őrmester és örsvezető	60 fillér
csendőr	50 „
a betöltött 12-ik szolgálati év után:	
hadapród-tiszthelyettes, törzsőrmester,	
őrmester és örsvezető	80 fillér
csendőr	70 „
a betöltött 15-ik szolgálati év után:	
hadapród-tiszthelyettes, törzsőrmester,	
őrmester és örsvezető	90 fillér
csendőr	80 „

a betöltött 18-ik szolgálati év után:

hadapród-tiszthelyettes, törzsőr-	
mester, őrmester és őrsvezető	1 korona.
csendőr	90 fillér pótdíjat.

* A hadapród-tiszthelyetteseknek, valamint a hadapródoknak 24 koronából álló havi szolgálati pótdíj jár, mely azoknak megbetegedésük esetében, valamint a fogságban is csonkítatlanul kiszolgáltatandó.

E pótdíj — mely előleges havi részletekben fizetendő ki — az újonnan kinevezetteknek a kinevezés kelte után következő hó 1-ső napjától, ha pedig a kinevezés a hó 1-én történt, akkor ezen naptól jár; a 13-dik csendőrségi szolgálati év kezdetétől azonban e helyett a fent kiszabott szolgálati pótdíj illetékes.

Ha a betöltött 12 csendőrségi szolgálati év után járó szolgálati pótdíj a hó valamely napjától számítva adományoztatik, akkor ezen pótdíj a meghatározott naptól kezdődőleg a hó 1-én már előzőleg felvett pótdíj levonása mellett folyósítandó.

Ezen szolgálati pótdíj azon hó végével szűnik meg, melyben az igényjogosult bármily módon a legénységi állományból fogyatékbá jut.

2. Szolgálati idő megszakítása esetén.

A csendőrségi szolgálati idő megszakítottak tekintetik, ha a legénység a testület tényleges állományából bármely oknál fogva fogyatékbá vétetik. Ha ily megszakítás után az illető újból a testület tényleges szolgálatába lép, a pótdíj csakis a csendőrségbe történt újbóli belépése után megszakítás nélkül töltött szolgálati ideje után illetékes.

Azon csendőröknél, kik a bosznia-hercegovinai csendőrségtől közvetlenül lépnek át, a szolgálati pótdíj igény megállapításánál előbbi csendőrségi szolgálatuk mindaddig míg a viszonyosság fenn áll, betudatik.

Ha mindazonáltal a megszakítás testi fogyatkozás miatt

* Lásd végrehajtási határozványokat.

nyugdíjazás, vagy állományleszállítás (lásd a csendőrségi nyugdíj-törvényt) folytán keletkezett és ha az illetők később a visszanyert egészség, vagy a beállott szükség következtében szolgálattételre ismét behivatnak, miután a szolgálati időt önhibájukon kívül szakították meg, az illetők részére az összes csendőrségi tényleges szolgálati idejükre eső szolgálati pótdíj folyósítandó.

A nyugállományban, vagy pedig állományleszállítás következtében szabadságon töltött idő a pótdíj kiszabásánál tekintetbe nem vehető.

A végkielégítéssel elbocsátott, vagy azon nyugdíjazott egyének, kik nyugdíjukat végkielégítéssel megváltották, ha újból a testület tényleges állományába lépnek, korábbi szolgálatuk után pótdíjban nem részesíthetők.

3. Az illeték kezdete.

A pótdíj élvezete a 3., 6., 9., 12., 15. vagy 18-ik szolgálati év betöltése után következő napon kezdődik.

4. A folyósítás módja.

A szolgálati pótdíj, valamint annak felemelése az arra jogosultaknak a csendőrkerületi parancsnokság által az állományparancsban engedélyeztetik. Ily parancsok a kerületi számvevőség által mindenkor a havi számadáshoz csatolandók és ezen illetékváltozás az illető csendőr anyakönyvi lapjába bejegyzendő.

Oly egyének, kik nem a szolgálat érdekében és nem a hivatásszerű csendőrségi szolgálat folytatása végett tartatnak ideiglenesen vissza, a már engedélyezett pótdíj élvezetében megmaradnak ugyan, de sem új, sem magasabb pótdíjban nem részesülhetnek.

5. Felvételi módzatok.

A szolgálati pótdíj a zsoldnak kiegészítő részét képezi és ezzel együtt minden hó 1-én és 16-án előre, törzsőrmesterek részére azonban — miután azok havidíjat élveznek — a havidíjjal egyidejűleg előleges havi részletekben fizetendő ki.

A hadapród-tiszthelyettesek szolgálati pótdíja szintén havonta, mint oszthatlan illeték, előlegesen szolgáltatandó ki.

6. Betegek és fegyelműleg fenyelett hadapródok és őrmeslerek pótdíja.

A szolgálati pótdíj kiszolgáltatására nézve általában azon határozványok érvényesek, melyek a zsoldnak felvételére nézve mérvadók, minélfogva azon esetekben, melyekben a zsold a kincstár javára esik, a szolgálati pótdíj sem fizetetik ki. A beteg legénység a betegség tartama alatt is szolgálati pótdíja élvezetében marad.

A szobafogsággal büntetett őrmesterek (ide értve a czimzetes őrmestereket is) és hadapródok esetleges szolgálati pótdíjuk élvezetében, szobafogságuk tartama alatt meghagyandók.

7. Az illeték vége.

A szolgálati pótdíj élvezete minden esetben a zsoldilletékekkel egyidejűleg szűnik meg.

36. §.

Lovaglási jutalomdíj.

Azon lovascsendőr, ki szolgálati lovát 5 éven át megszakítás nélkül lovagolja, jó és teljesen szolgálatképes állapotban bemutatja, 5 drb 10 koronás, ugyanazon ló után minden további évben pedig egy drb 10 koronás-arany jutalomban részesül.

A ló szolgálati képességét és jó állapotban lételét a szemléltartó törzstiszt vagy szárnyparancsnok örsszemle alkalmával állapítja meg.

37. §.

A vitézségi érempótdíj.

1. Elvi határozványok.

Az arany, valamint az első osztályu ezüst vitézségi érem tulajdonosának a vitézségi érempótdíj jár.

Egy és ugnazyaon egyén egyidejűleg mind az arany,

mind pedig az első osztályu ezüst vitézségi érem után járó pótdíjat is élvezheti.

A vitézségi érempótdíj, nem tekintve az érembirtokos rendfokozatának előléptetés, vagy a hadsereg és honvédségnél fegyelműleg történt lefokozás által bekövetkezett változását, mindig azon rendfokozatra megállapított kiszabat szerint illetékes, melyben ő az érem adományozása által kitüntetett hadi tett, illetve cselekmény végbevitelkor állott.

2. Az illeték mérve.

Az érempótdíj áll:		
Rendfokozat	az arany vitézségi érem	az I. oszt. ezüst vitézségi érem
	hirtokosai részére	
	naponként fillérből	
Hadapród tiszthelyettes	80	40
Törzsőrmester és őrmester		
Őrsvezető	60	30
Csendőr	40	20
Rendfokozat nélküli próbaesendőr	20	10

3. Az illeték kezdete és tartama.

Az érempótdíj élvezete az érem adományozásának napjával kezdődik és a birtokos elhalálozásának napjával végződik, a mennyiben a birtokos a csendőrség, esetleg a hadsereg vagy honvédség kötelékében, vagy a nyugdíjasok (rokkantak) állományában marad és érempótdíjától büntetésből meg nem fosztatott.

Az érempótdíjnak és az éremnek egyidejűleges elvesztése büntetésképen beáll:

a) büntetőbíróságilag való elítélletésnél a katonai büntetőtörvény által meghatározott esetekben és

b) ha az érembirtokos érmét elárusította.

4. Felvételi módok.

a) Az *élelmezési állományban*.

Az érempótdíj az arra jogosult allisztek, esendőrök, újonczok és próbaesendőröknek a zsolddal egyidejűleg és ezzel egyenlő felvételi időszakokban, a havidíjas érembirtokosoknak pedig havonként a hó leteltével fizetendő ki.

b) A *megbetegedett, vagy rövid időre szabadságolt éremtulajdonosokra vonatkozólag*.

A megbetegedett, vagy rövid időre szabadságolt alliszteknek, esendőröknek, újonczoknak és próbaesendőröknek betegségük, vagy szabadságoltatásuk tartama alatt fel nem vett illetékes érempótdíjuk a csapat- vagy osztályukhoz való újra beérkezésükkor utólagosan kiszolgáltatandó.

c) *Csendőrség kötelékéből történt kilépés esetén*.

A csendőrség kötelékéből kilépett oly éremtulajdonosok, kik valamely csapattest tartalékába áthelyeztettek és érempótdíjra való igényüket csendőrségi szolgálatuk ideje alatt szereztek, esedékes pótdíjukat a belügyminister utalványára az illető adóhivatalnál utólagos negyedéves részletekben, lényegesítésük esetében pedig a belügyi tárcza terhére illetékes csapattestüknél kapják.

A nyugdíjasok állományában levő egyének érempótdíja az illető pénztáraknál utalványoztatik.

d) *A büntetőbírói, vagy vizsgálati fogság tartama alatt*.

Bíróilag elrendelt büntető- vagy vizsgálati fogság tartamára megszűnik az érempótdíjra való igény az allisztek, esendőrök, újonczok és próbaesendőrökre nézve.

Ha azonban a vizsgálati fogságban állott alliszt, esendőr (újoncz) vagy próbaesendőr a vizsgálat tárgyát képező bűnlényben, vagy vétségben ártatlannak bizonyult, vagy ha a megindított vizsgálat megszüntettetik: akkor a fogság tartama alatt fel nem vett érempótdíj utólagosan kiszolgáltatandó.

A fegyelmi uton kiszabott egyszerű, magán vagy szigorított fogság tartama alatt az érempótdíj nem jár s az ekként megtakarított összeg a kincstár javára esik.

Havidíjas érembirtokosoknál az érempótdíj élvezete fegyelmi fogság által, beesületügyi vagy bírói vizsgálat alatt felbe nem szakad.

Ha azonban ök, mint befogott vagy visszakerült szökevények jutnak fogságba, akkor nekik azon idő alatt, melyben csak lápdíjat, illetőleg közönséges fogsági illetéket kapnak, az érempótdíj nem jár.

e) *Az elhunytak részére esedékessé vált, de fel nem vett hányadok kiszolgáltatása*.

Az elhalt érembirtokos részére esedékessé vált, de még fel nem vett érempótdíj annak hagyatéka közé felveendő és örökösöire száll.

5. A vitézségi érem elveszlése esetén követendő eljárás.

Ha a vitézségi pótdíj élvezetében álló egyén a birtokában levő vitézségi érmel véletlenségből, vagy gondatlanságból elveszítette, akkor részére az érem újra kiszolgáltatandó ugyan, de annak beszerzési ára a kincstárnak érempótdíjából megtérítendő.

Az önlübbáján kívül elveszett II-od osztályu vitézségi éremnek pótlása a kincstárt terheli.

6. Elszámolási módok.

Csendőrségi egyének azon érem pótdíjai, melyekre való igényüket a lényeges katonai vagy honvédségi szolgálat alatt nyerték, a cs. és kir. közös hadügyministeri, illetőleg honvédelmi ministeri, a csendőrségi szolgálat alatt kiérdemelt ily pótdíjak pedig a belügyministeri tárczát terhelik.

A cs. és kir. közös hadügyministeri tárczát terhelő érempótdíjak megtérítése iránt a belügyminister intézkedik,

A vitézségi érmek után járó pótdíjak felvételéről szóló nyugták bélyegmentesek.

38. §.

Pótló-idomítási jutalomdij.

A pótlókeretnél beosztott minden egyes idomító esendőr naponként 40 fillér pótló-idomítási jutalomban részesül.

Ezen jutalom, ha az illető idomító esendőr bármi oknál fogva más által helyettesítették, helyettesét illeti meg.

A jutalomdíj minden hó 1-én és 16-án a zsolddal egyidejűleg, de utólagosan fizetendő ki.

39. §.

Drágasági pótlék.

1. Elvi határozványok.

Ha rendkívüli drágasági viszonyok valamely őrs életvezését szokatlan költségessé teszik, az őrs rendes szolgálati uton drágasági pótléket kérelmezhet.

A szakaszparancsnok által kellő indokolás mellett előterjesztett és a szárnyparancsnok véleményével, nemkülönben a helyi hatóság által kiállított piaczi árjegyzékkel igazolt kérvény a csendőrkerületi parancsnokság által, saját véleménye kíséretében, a javasolt drágasági pótlék összegének feltüntése mellett, a belügyministerhez terjesztendő fel.

A drágasági pótlék az őrs minden rendszeresített egyéne után eső napi illetéket képez s a rendszeresített létszám után akkor is jár, ha az ezen pótléket élvező őrs rendszeresített létszáma nincsen teljesen betöltve.

2. Az igény kezdete és vége.

A drágasági pótléket a belügyminister engedélyezi és azon naptól folyósítandó az őrsnek, a mely nap a belügyminister által az engedélyező rendeletben meghatározatik, illetőleg, ha a rendeletben az igény kezdete feltüntetve nem volna, a kifizetés a ministeri rendelet keltezésének napjától foganatosítandó.

Ha a drágasági pótlék engedélyezésének alapjául szolgáló viszonyok megszűnnek, a kerületi parancsnok rendes szemléje alkalmával, esetleg pedig a szemlét tartó törzstiszt, szárny-, vagy szakaszparancsnok indokolt jelentése alapján a drágasági pótlék élvezetét beszünteti és erről a belügyministernek jelentést tesz.

3. Kifizelési módzatok.

A drágasági pótlék az őrs rendszeresített létszámára havonta utólagosan az őrs-pénztári bizottság bélyegtelen nyugtájára a szárnyparancsnokság által kifizetendő.

Ha az őrsön nős és saját háztartással bíró esendőr van, a drágasági pótlék reá eső hányada az őrs pénztári bizottsága által az illetőnek kifizetendő; a többi esendőrök után eső rész pedig az őrs közzgazdálkodási pénztárába bevételezendő.

A drágasági pótlék az őrshöz tartozó és saját háztartással bíró esendőrnek még akkor is jár, ha szabadságon, kórházban, vagy más okból őrsállomáshelyétől távol van.

40. §.

Elfogatási díjak.

1. Elvi határozvány.

Elfogatási díjak a kiváló szolgálatok különös megjutalmazása céljából vannak rendszeresítve.

Ezen elvből kiindulva, az elfogatási díj csak akkor illetékes, ha a csendőr a gonosztevők kinyomozása, vagy elfogatása körül tevékenységgel, ügyességgel vagy különös észszerű eljárással, végre fáradhatatlan buzgalommal járt el; a gonosztevő kinyomozása és elfogása tehát csupán a nehezebb körülmények között szerzett érdemeinek tulajdonítható.

Elfogatási díjak a csendőrség javadalmozásából csakis a polgári osztályhoz tartozó elfogott és elítélt törvénytörők után fizettetnek.

2. Az elfogatási díjra való igény.

Az elfogatási díjak a következő esetekben illetékesek:

a) ha a tettes személye, vagy annak tartózkodási helye, vagy mindkettő ismeretlen volt;

b) ha az elfogatás a káros fél szóbeli vagy írásbeli értesítése, vagy magánszemélyek feljelentése folytán történt ugyan, a tettesnek kipuhatólása és letartóztatása mindazon-

által a személyére vagy tartózkodási helyére, megszökésére s egyéb körülményekre vonatkozó tökéletlen utmutatások miatt, csupán a csendőr fokozott, körültekintő s ügyes eljárása, tehát saját buzgalma folytán eszközöltetett;

c) ha egy szökésben levő vagy nyomozó levéllel (Rendőri Közlöny) üldözött ismeretlen tartózkodásu törvénysértő az elfogatási rendeletnek vagy felhívásnak az őrsön való vétele után 24 órai időtartam alatt elfogatik;

d) katonaszökevények után akkor, ha polgári állásukban elkövetett büntetendő cselekményért polgári bíróság által elítéltetnek.

3. Esetek, melyekben elfogatási díj nem illetékes.

Elfogatási díj nem jár:

a) ha a büntett vagy vétség elkövetőjének kipuhatolása csendőrök által történt ugyan, a törvénysértő azonban a személyes szabadság megóvására vonatkozó határozványok, vagy más okoknál fogva letartóztatható nem volt, tehát csak feljelentetett;

b) ha a törvényesen megszabott fogságbüntetés az illető törvényszék által pénzbírságra átváltoztatott.

c) ha a letartóztatás csakis a csendőrségnek szóbeli vagy tetteges megsértése következtében történt;

d) ha a csendőrség által elfogott egyén elítéltetett ugyan, annak letartóztatása azonban törvényszerűen indokoltnak nem találtatott;

e) Magyarország területén elfogott és kiszolgáltatott külföldi (nem magyar honosságu) törvénysértők után. Mindazonáltal különös tekintetre méltó esetekben, a belügy-ministerhez megfelelő pénzbeli jutalmazás iránt javaslat teendő;

f) törvénysértők letartóztatásánál, kiknél az elfogatás olynemű jelentések vagy felhívások folytán történt, melyek szerint ugy a tettes személye, valamint tartózkodási helye elegendően és annyira jelezve volt, hogy a letartóztatáskor a csendőr csakis szolgálati kötelességét teljesítette;

g) szolgálat közben, vagy korezmák, csapszékek és

hirhedt lebujok átvizsgálása alkalmával talált igazolvány nélküli csavargók letartóztatásáért, akkor sem, ha a vizsgálat folyamán kiderülne, hogy a letartóztatottak valamely bűntény vagy vétség tetteben bűnösök és ezek miatt valamely büntetésre elítéltettek;

h) sorozás elől megszökött hadkötelesek elfogásáért.

4. Az elfogatási díjak mérve.

Az elfogatási díjak kiszabatanak alapját a jogerőre emelkedett ítéletben kimondott büntetés mérve képezi.

a) *Közönséges bűneseteknél:*

1 évnél esekélyebb tartamu fogság vagy börtönbüntetésnél		8 korona.
1 évtől bezárólag 3 évig		16 „
3 éven felül	10 „	32 „
10 „	15 „	50 „
15 éven felül és életfogytig		60 „

halálos ítélet kimondása esetén, még akkor is, ha a halálbüntetés kegyelem útján elengedett, vagy börtönbüntetésre változtatott át 120 korona jár.

b) *Vétségeknél:*

Vétségeknél az elfogatási díj csak akkor jár, ha a fogházbüntetés hat havi tartamnál kevesebbre nem szabattott ki.

c) *Vizsgálati fogságból megszökött fogoly újbóli letartóztatásánál:*

A vizsgálati fogságból megszökött fogoly újbóli letartóztatásáért akár az ugyanazon csendőr által foganatosított, ki az első letartóztatást eszközölte, akár egy más csendőr által történt, ha a meghatározott feltételek meg vannak, az ítélet jogerőre emelkedése után az első letartóztatásért esedékes elfogatási díj még egyszer kiszolgáltatandó.

Ha azonban ily fogoly megszökése után újabb bűntényt vagy vétséget követ el, akkor a második letartóztatásért járó elfogatási díj a kimondott összes büntetés mérve szerint szabandó ki.

d) *Már elített s megszökött fegyenczek újbóli letartóztatásánál:*

A börtön, fegyház, vagy rabkórházból megszökött elítéltek után az elfogatási díjak az 1. pontban felsorolt feltételek alatt fizettetnek ki és azon évek számához képest állapítanak meg, melyeket a megszököttnek még a fogságban kellett volna töltenie.

Ha azonban ily szökevény újbóli letartóztatásáig bűntényt vagy vétséget követett volna el, akkor egyéb feltételek létezése esetén a bűntény vagy vétség után járó elfogatási díj az ide vonatkozó ítélet jogerőre emelkedése után kiszolgáltatandó.

e) *Ha a fegyencz életfogytig terjedő börtönre volt ítélve:*

Életfogytig tartó börtönre már elítélt s megszökött fegyencz újbóli letartóztatásáért 60 korona elfogatási díj jár; ha azonban az újból befogott szökevény megszökése után oly újabb bűntényeket követett volna el, melyek következtében ő halálra ítéltetnék; ez esetben 120 korona elfogatási díj illetékes.

5. Kiszolgáltatási módzatok.

Annak megállapítása, vajjon az elfogatási díj igény feltételei megvannak-e, első sorban a szakasparancsnok hatásköréhez tartozik.

Az elfogatási díj igényjogosultságának megállapítása az őrsparancsnokságok által esetről-esetre beterjesztendő tényvázlatmásolatok alapján történik.

A szakasparancsnok kötelessége a beérkezett tényvázlatmásolatokat alapos bírálat alá venni és a legközelebbi szemle, vagy más szolgálati alkalommal az illető őrsön a letartóztatás körül szerzett érdemeket megállapítani. Azon esetben, ha az elfogatási díjat illetékesnek találja, erről a tényvázlat-másolat hátlapján — annak kiemelése mellett, hogy a 40. §. 2. pont, mely alpontja alapján tartja az elfogatási díjat illetékszerűnek, vagy az eljárás legénységet elfogatási díj igényével elutasítandónak — a szárnyparancsnoksághoz röviden indokolt jelentést tesz.

A szárnyparancsnokság az ekképen ellátott tényvázlat-másolatot, beérkezte után, szintén szigorú bírálat alá veszi

és azon esetben, ha az elfogatási díjat illetékszerűnek találja, a tényvázlat-másolatát az e célra vezetendő «Előjegyzés»-ben előjegyzí s intézkedik a jogerős ítéletnek beszerzése iránt.

A jogerős ítéletnek beérkezése után — ha a letartóztatott egyén szabadságvesztésre ítéltetett — a szárnyparancsnok megállapítja a folyósítandó elfogatási díjat (1. pont) s azt a jogerős ítéletnek csatolása mellett a kerületi parancsnoksághoz felterjesztendő tényvázlat-másolaton bejelenti, az elfogatási díj igényjogosultságát pedig kellően indokolja.

Azon esetben, ha a szárnyparancsnokság az elfogatási díjnak folyósítását nem tartja indokoltnak, ezt a tényvázlat-másolaton a kerületi parancsnokságnak haladék nélkül bejelenti.

A kerületi parancsnokság az elfogatási díj igényeket illetőleg végérvényesen határoz.

A szárnyparancsnokság a ker. parancsnokságtól leadott iratok alapján a legénységet a netáni illetéktelenül támasztott igények felől értesíti, ellen esetben pedig az illető bíróságtól beszerzett ítélet alapján az elfogatási díjat felszámítja és az érdekelteknek kiszolgáltatja.

Az elszámolás alá kerülő elfogatási díj kiadási tétele a tényvázlattal, a jogerős ítélettel és az érdekelt csendőrök nyugtájával okmányolandó.

A tényvázlatok röviden, tárgyilagosan és akként szerkesztendők, hogy azokból azon körülmények, melyek az elfogatási díj illetékességét indokolják, igazságúen és minden öntúlbecsülés nélkül felsorolva, kivethetők legyenek.

Ha a tényálladék felderítésére nézve előnyösnek és szükségesnek mutatkozik, akkor a szárnyparancsnokság az illető vizsgáló bíróságokkal a netán kétséges körülmények felvilágosítására nézve érintkezésbe lép.

6. Felszámítási módzatok.

Az elfogatási díjakat a csendőrségi javadalmasítás viseli.

Ha az elfogatásnál több csendőr működött volna közre, akkor az elfogatási díj ezek közt rendfokozati különbség nélkül

egyenlően osztandó el. Hasonlólag megilleti az elfogatási díj megfelelő hányada azon esendőrt is, ki a törvénysértőt kinyomozta, de az elfogatásnál bármi oknál fogva közre nem működhetett.

III. SZAKASZ.

Bizonyos állomány és szolgálati viszonyok között járó illetékek.

41. §.

Számfőlöttek illetékei.

A legénység előírt állományát túllépni nem szabad. Ennél fogva tehát az állományba való fölvétel csak akkor történhetik, ha a betöltendő hely fogvaték következtében tényleg megürült, minek folytán a jelentkező behívása, illetve az üresedésbe jött altiszti állásnak előléptetés útján való betöltése csak akkor foganatosítandó, mikor a távozó fogvatékba vételének napja már határozottan tudva van.

Azon esetben, ha a legénység állománya a esendőrség szervezetének megváltoztatása következtében leszállítatnék, a számfőlötti legénység a m. kir. esendőrség nyugdíj-igényeiről szóló törvény szerint nyugdíjazandó.

A legénység állományára, nemkülönben egyes alosztályok létszámára számfelettieket vezetni, csakis a belügyminister engedélye alapján lehet, kivételt csakis a kizáratásra ítélt és büntetésének kitöltése végett valamely fogházba átadott egyének képeznek, a kik az ítélet kihirdetése után a szárnynál való fogvatékbavétel mellett a törzsnél szám felett vezetendők és helyük a jelenléti létszámban azonnal pótlandó.

Ha a számfelett vezetendő (nem hadtörvényszékieleg elítelt) legénység illetékeire vonatkozólag a belügyminister rendelete különös határozványokat nem tartalmaz, a számfeletti legénység a rendszeresített létszámba tartozók illetékeit élvezi.

IV. SZAKASZ.

Különös alkalommal járó illetékek.

42. §.

Előléptettek illetékei.

A legénységi állományba tartozó egyének előléptetése esetén a magasabb zsold és az esetleges magasabb szolgálati pótdíj a 28. és 35. §-ban foglalt határozványok értelmében jár.

43. §.

Vezényelték és szolgálattételre beosztottak illetékei.

1. Elvi határozványok.

A legénységnek vezénylése vagy szolgálattételre való beosztása ideiglenes vagy tartós.

A vezényeltetés vagy szolgálatra való beosztás ideiglenes vagy tartós jellegének meghatározásánál a legénységre nézve is ugyanazon elvek irányadók, a melyek a havidíjasokra nézve a 16. §. 1 pontjában kimondattak.

2. Illetékek ideiglenes vezényeltetések alkalmával.

A legénység ideiglenes vezényeltetések alkalmával, ha közétkezésben nem részesülhet (kivételt lásd 3. és 4. bekezdésben), az étkezési pótlék élvezetébe lép s esendőr-laktanyában való el nem helyezhetés esetén, vezényeltetése helyén az átvonulási szállásra is van igénye. Egyéb illetékei változatlanul megmaradnak.

Ha azonban nős esendőr állomáshelyéről olyképen vezényeltetik el, hogy nejét vagy anyátlan gyermekeit visszahagyni köteles és ezen vezényeltetés alatt étkezési pótléket nem élvez, nejenek, illetve esaládjának az élvezett szálláson kívül naponta 80 fillérből álló ételmezési járandóságra van igénye.

A nagy hadgyakorlatokhoz (tábori esendőrök kivételével) árvízveszély, vagy járványok indokából történt kirendelések és egyéb összpontosítások alkalmával, midőn a legénységre

nagyobb fáradoalmak háramolnak és ennek következtében a esendőr-legénység élelmezése költségesebb, az étkezési pótlék az esetben is engedélyezhető ha a legénység rendes közétkezésben részesül.

Ily összpontosítások alkalmával azon körülmény, hogy az étkezési pótlék a fentebb körülírt okoknál fogva felszámítható-e vagy sem, esetről-esetre a esendőrkerületi parancsnokságok által állapítandó meg és a felszámítás engedélyezéséről az illető alosztályok rendeletileg értesítendőek.

Hasonló alkalmakból az összpontosított legénység étkezési pótléka 50%-al felemlhető, az ebbeli felszámítás azonban csakis a belügyministertől előzetesen kikért engedély alapján történhetik.

Ideiglenes vezényeltetéskor a legénység saját szárnya élelmezésében marad.

3. *Illetékek tartós vezényeltetések alkalmával.*

Tartós vezényeltetések alkalmával a legénység pénzbeli illetékei tekintetében azon szárny élelmezési állományába lép át, a melyhez tartósan beosztott, míg tömegilletéke tekintetében saját szárnyánál marad.

44. §.

Áthelyezettek illetékei.

Az áthelyezett legénységnek illetékei magában a testületben való áthelyezéseknél nem szenvednek változást.

Ha az áthelyezés ugyanazon esendőrkerületi parancsnokság egyik szárnyától a másikhoz történik, akkor a zsold, szolgálati- és esetleg más pótdíjak bezárólag a két fizetési határidő valamelyikének utolsó napjáig azon szárnyánál számítandók fel, a melynél az illető fogyatékbba jött, a tömegátalány pedig ott kezelendő illetékül, hová az áthelyezett a havi zárlatkor állományba tartozott.

Egyik esendőrkerületi parancsnokságtól a másikhoz való áthelyezések alkalmával ugyanezen elvek tartandók szem előtt, ha pedig ily áthelyezések valamely hó elsejével eszközletnek, akkor az illető a lejárt hó utolsó napjáig bezárólag

ellátva, a következő hó elsejével az egyik parancsnokságnál illetékelvezetből fogyatékbba, azon esendőrkerületi parancsnokságnál pedig, melyhez áthelyeztetett, ugyanazon nappal élelmezésbe és növedékbe veendő.

45. §.

Szabadságoltak illetékei.

1. Elvi halározványok.

Tartós szabadságolásoknak a legénységnél rendszerint nincs helye.

Fölülvizsgálati esetekben, ha a fölülvizsgáló bizottság által valamely esendőr a esendőrségi szolgálatra alkalmatlannak osztályoztatik, a szabadságolás haladék nélkül eszközendő és az illetőnek ténylegességi illetékei azon hó végével, a melyben felülvizsgálatása megtörtént, beszüntetendőek. (Kivételt lásd 28. §. 6. pontja alatt.)

Azon egyének illetékkezelésére nézve, kik esendőrségi szolgálatkötelezettségüknek eleget tettek s elboesátásukig szabadságoltatnak, a 28. §. 6. b) pontja alatt kifejtett halározványok mérvadóak.

A mi a tömegkövetelés és a becsült ruházati és felszerelési tárgyak értékére való igényt illeti, a 31. §-ra utaltatik.

2. Magán vagy családi ügyekben való szabadságolásoknál.

Ha a esendőrség legénységi állományába tartozó személynek családi ügyben vagy különös tekintetel érdemlő magánügyek rendezése ezéjából nyolecz hét tartamáig engedélyeztetik szabadság, az illető mindennemű esendőrségi illetékeinek élvezetében marad.

Ezen illetékekből a szabadság idejének felére esedékes összeg a szabadság megkezdésekor előre, a maradvány pedig a beérkezéskor, de csak azon esetben fizetendő ki, ha az illető a szabadságidőt át nem lépte.

A szabadságidőnek önkényűen történt tullepése esetében a maradványra való igény elenyészik.

Hosszabb szabadság esetén, vagy ha az ily szabadság

meghosszabbítatik. a szabadság kilenczedik hetének kezdetével a zsold és a szolgálati pótdíj a kincstár javára esik. a tömegátalány azonban felszámítandó.

Családi és egyéb magánügyekben ugyanazon egyénnek két egymásután következő évben szabadság rendszerint nem engedhető. Ily szabadság tehát kivételesen csak indokolt sürgősség és az ügy halaszthatatlansága esetén s akkor is csak illetményélvezet nélkül engedélyezhető s ilyféle kérelmek fölött a csendőrkerületi parancsnokság indokolt fölterjesztése alapján a honvédelmi minster határoz.

A szakasz- és szárnyparancsnokok által öt, illetve nyolcz napi tartamig engedélyezett szabadságok azonban ekkor nem jönnek tekintetbe.

3. *Betegség folytán való szabadságolásoknál.*

Oly szabadságok esetén, melyek legénységi állománybelieknek betegség folytán engedélyeztetnek. az érdekeltek, illetékeik teljes élvezetében maradnak s azokkal félhavonként előre ellátandók.

4. *Próbaszolgálat, vagy szolgálati gyakorlat teljesítése céljából való szabadságolásoknál.*

Oly csendőrök, kik a közszolgálatban való alkalmaztatásra igényjogosultsággal bírnak, vagy ezen igényjogosultság elnyerésére megkivántató tizenkét évi tényleges szolgálati időnek már utolsó évét töltik s valamely közszolgálatban való alkalmazás elnyerése céljából díjtalan próbaszolgálat-, vagy szolgálati gyakorlatra bocsáttatnak, rendfokozati illetékeik élvezete mellett legfeljebb hat óra szabadsághozhatók s nekik szabályszerű utazási eszközökre a kincstár költségén van igényük.

Ha az ilyképen szabadságolt csendőr hivatali ruházattal látatik el, akkor részére a tömegátalány felerészben számítható fel.

Az illetékek ily egyéneknek havonként előlegesen kifizetendők, a hatodik hó lejártával azonban, ha az illető a szabadságról még be nem vonult, beszüntetendők.

Ha valamely ily módon szabadságolt a próbaszolgálat, vagy gyakorlat befejeztével vagy előbb is ideiglenes vagy állandó polgári alkalmazást nyer, nem különben az igazolvánnyal ellátott oly csendőrök, kik polgári államszolgálatban ideiglenesen vagy véglegesen alkalmaztatnak, a csendőrségnél fogyatéka veendő s illetékeik beszüntetendők azon nappal, a mely nappal új állásuk után járó illetékeik folyósítva lettek (28. §.).

Ha a próbaszolgálat vagy szolgálati gyakorlat elsajátítása céljából szabadságolt csendőrök szabadságolási helyükön kincsári vagy a kincstár által bérelt épületekben el nem helyezhetők, akkor nekik a nő s altisztek részére illetékes átvonulási szálláspénzre van igényük.

Oly csendőröknek, kik próbaszolgálatot végett az illetékek élvezete mellett hat hónapig szabadsághozva voltak, hasonló célból újabb szabadság az illetékek élvezete mellett nem engedélyezhető s a bevonulás napjától számított egy év tartama alatt rövid szabadságolásuk esetén illetékek élvezetére szintén nincsen igényük.

Azon csendőrök pedig, kik az illetékek élvezete mellett rövid időre már szabadsághozva voltak, a szabadság megkezdésének napjától számított egy év tartama alatt próbaszolgálatot végett az illetékek élvezete mellett csak oly időtartamra szabadsághozhatók, hogy mindkét szabadság együttvéve hat hónapot meg ne haladjon.

A lejárt legénységi szabadságolási igazolványok keresztülhuzás által érvénytelenítendők s a szárnyparancsnokságoknál irattározandók.

46. §.

Betegek illetékei.

1. *Elvi határozványok.*

A megbetegedett nőtlen legénység rendszerint katonai kórházakban ápolandó. A nő s legénységnek meg van engedve, ha azt a megbetegedett, vagy családja kívánja, és a betegség természete megengedi, hogy betegsége tartama alatt családja körében ápolassék. Az alább felsorolt és ható-

sági orvos által megállapított ragályos betegségek eseteiben azonban a család körében való ápolás csak a 2. pont 3-ik bekezdésében említett módon engedhető meg. Ellenkező esetben a beteg teljesen elkülönítendő és pedig, ha van a községben e célra kijelölt épület (barakk) úgy abban, különben pedig egy erre alkalmas magánházaiban. Ezen betegségek a következők: kolera, trachoma, hasi és kúteges hagymáz, hökhurut, kanyaró, járványos gerinczvelő gyuladás, vérhas, vörheny és fültő mirigylob, végül hólyagos himlő.

Ezen és a következő határozványok a legénységi állomány azon személyeire is alkalmazandók, kik szabadság élvezete alatt megbetegednek, de ha ezen egyének kórházi ápolás alá kerülnek, a részükre engedélyezett szabadság megszűnik.

2. Kivételes esetek.

A nőllen legénység azon esetben, ha súlyosan megbetegszik és ha a megbetegedett állapota, annak a legközelebbi katonai kórházba való szállítását sem engedi meg, a laktanyában ápolható, különben pedig a megbetegedés helyén levő, vagy az ahhoz legközelebb fekvő polgári gyógyintézetbe átadandó.

A megelőző pontban felsorolt ragályos betegségben szenvedő nőllen legénységgel ép úgy kell eljárni, mint a nőkkel.

Ragályos betegségben szenvedő legénység és a nők családtagjai, valamint a cselédség a laktanyában csakis orvosi engedéllyel ápolható, mely esetekben az orvos által elrendelt óvintézkedések a legszigorúbban betartandók.

A kórházon kívüli gyógykezelésnek akkor is lehet helye, ha ily uton a felgyógyulás előreláthatólag rövid idő alatt várható.

Ha esendőrségi egyéneknek valamely elmebeteg-gyógyintézetbe leendő átadása válik szükségessé, e részben a honvédelmi miniszter közbenjárása veendő igénybe.

3. Az ápolási költségek megtérítése.

A katonai, (honvéd) és polgári gyógyintézetekben és tébolydáknak gyógykezelt legénység után felmerülő élelmezési, ápolási és szállítási költségek a beteg legénység zsoldjából fedezendő, ha azonban ennek fedezésére a beteg zsoldja nem elegendő, akkor a fedezetlen rész a kineztár terhére számolandó el.

A kórházon kívül laktanyákban vagy magánlakáson gyógykezelt nős vagy nőllen beteg esendőrségi legénység gyógykezelési (orvos, gyógytár stb.) költségeit a csendőrségi javadalmazás viseli, melynek ellenében azonban a beteg zsoldjából ápolási díj fejében napi 1 korona 16 fillér megtérítendő.

Ezen költségek felszámítása előtt az előirt okmányok előzetes felülvizsgálás és a költségek engedélyezése végett a belügyminiszterhez felterjesztendő.

Ezen elvből kiindulva a beteg legénység zsoldja azon napokra is, a midőn az illető akár kórházban, akár pedig állomáshelyén a laktanyában mint beteg ápolatik, a szárnyparancsnokság részéről felszámítandó.

E zsoldból a kórházakban vagy tébolydáknak ápolat nős vagy nőllen legénység ápolási és gyógykezelési költségei levonandók és az illető katonai, illetve polgári kórháznak, vagy tébolydának, melyben gyógykezeltetett, szabályszerű nyugta ellenében kifizetendő, a nyugta pedig a szárny irattárában megőrzendő.

Hasonlólag levonandók a beteg legénység zsoldjából a kórházba (tébolydába) és onnan vissza, úgy a beteg, mint esetleges kísérője után felmerült utazási költségek is, és azok az illető egyén utazási számadásának kiegyenlítésére fordítandók.

Ezen levonások után a nőllen beteg legénység fenmaradó zsoldrészlete az állomány-illetékes örs közigazdálkodásába bevételezendő, míg a nős legénység zsoldjának azon része, mely a kórházi, ápolási és az utazási költségek levonása után fenmarad, családjának kifizetendő; a számfellett vezetett nőllen legénység zsoldmaradványa pedig ha az illető vala-

mely örs közigazgatásában részt nem vett, a kincstár-javára bevételezendő.

Ha a nő vagy nőllen legénység kórházon kívül a lak-tanyában, vagy magán lakásban ápolatik, a gyógykezelési költségek megtérítése fejében zsoldjából, a betegség tartama alatt minden napra ápolási díj fejében 1 korona 16 fillér a kincstár javára levonandó.

A fennmaradó zsoldrészlet a nőllen legénység után az illető örs közigazgatásának, a nő után pedig az illetőnek vagy családjának kifizetendő.

Ha a legénységnek gyengélkedés folytán szolgálatmentesség engedélyeztetett, akkor illetékeinek teljes élvezetében marad, de utána ápolási költség sem számítható fel. (Lásd örsgazdászati kezelési utasítás 18. §.)

4. Szolgálatban megsérült legénység ápolása.

Ha valamely esendőr vagy próbaesendőr (ujonez), bármely szolgálat teljesítése alkalmával önhibáján kívül szenvedett sebesülés vagy testi sérülés következtében kerül gyógykezelés alá, akkor betegsége tartama alatt is illetékei teljes élvezetében marad s úgy a kórházi, valamint a kórházon kívüli gyógykezelés, ápoltatás és esetleges utazási költségei a kincstár terhére felszámítandók, de ily esetekben az első felszámításhoz mindenkor a tényállást részletesen fel-tüntető szakasparancsnoki jelentés csatolandó.

Ha a fenti körülmények között sérülést szenvedett nőllen legénység a laknyában ápolatik, illetékeiből a közigazgatásba a rendes napi betétet befizetni tartozik.

5. Kórházi ápolási díjak mérvé.

A cs. és kir. katonai kórházakba, továbbá a m. kir. honvédségi kórházakba és betegszobákba, valamint a kisbéri és mezőhegyesi m. kir. állami ménes-intézetek kórházaiba átadott esendőr-legénység után az időnkint megállapított ápolási költség (jelenleg napi 1 korona 30 fillér) fizetendő.

Polgári kórházakban vagy tébolydákban gyógy- és ellátási költség fejében azon illeték fizetendő, mely az illető kórházban vagy tébolydában a betegek utolsó osztálya részére állapítottatott meg; megjegyeztetik azonban, hogy a polgári gyógyintézetekbe átadott esendőr-legénységért felszámítható ápolási napok számába a beteg felvételének és elbocsátásának napja is beszámítandó, illetve az ápolási díj ezen napokra is megtérítendő.

6. A lizthelyettesekre vonatkozó határozványok.

Hadapród-lizthelyetteseknek megbetegedése és katonai kórházban való gyógykezelése esetén, elhelyezésüket és ellátásukat illetőleg a liztekkel egyaránt járandó el.

A gyógy- és ételmezési költségek megtérítési összege azonban ugyanaz marad, mint a többi legénységnél.

A lizthelyettesi szolgálati pótdíj a kórházi gyógykezelés ideje alatt is jár.

7. A kórházon kívüli ápolásra vonatkozó határozványok.

A megbetegedett nőllen legénységnek kórházon kívüli gyógykezelése csak a 2. pontban említett esetekben van megengedve.

Ha valamely megbetegedett egyén kórházon kívül vétetik gyógykezelés alá, akkor mindenképp a helyben létező honvéd-, vagy katonai orvos és ilyenek nem léte esetén, az ott levő közhatósági, vagy ha ilyen sincs, a legközelebb található polgári orvos veendő igénybe.

A gyógykezelő orvos által az örsök gazdászati kezelési utasításában előírt bizonyítvány azonnal szerkesztendő.

Ha a betegség előrelátható huzamosabb időre terjedése mellett oly javulás állott be, hogy a beteg a legközelebbi katonai, honvéd vagy polgári kórházba baj nélkül átadható, ez az örsparancsnok által végrehajtandó és a szárnyparancsnokságnak bejelentendő.

8. Felszámitási módok.

A kórházon kívül gyógykezelt esendőrök után felmerült költségek felszámitásának módja az örsök gazdaszatkezelési utasításában van előírva.

Ha alapos gyanu forog fenn, hogy valamely esendőrnek megbetegedése vagy sérülése akár saját, akár másnak vétkes hibája által idéztetett elő, vagy ha öncsonkítás alapos gyanuokai léteznek, akkor a nélkül, hogy e miatt a gyógykezeltetés késedelmet szenvedne, a tényállás birói kinyomozása azonnal megindítandó és ennek eredményéhez képest a netalán hibás egyén a gyógykezelési és szállítási költségek, valamint az ezen esetben megrongált ruházat, szerelvény és fegyverzet árának megtérítésére is kötelezendő.

Ha a sérülés másnak hibájából származik, akkor a beteg esendőr teljes illetékeinek élvezetében marad.

Ily esetekben a felmerülő gyógykezelési és szállítási költségek, valamint a beteg összes illetményei (zsold, szolgálati pótdíj, tömeg-átalány) a esendőrségi javadalmazásból előlegképen fedezetnek, a kártérítésnek az elmarasztalt magánvagyonából leendő behajtása iránt a szükséges intézkedések megteendők s ennek eredményéről, a tényálladék rövid leírása és a birói határozat vagy ítélet másolatának felterjesztése mellett, a belügyministernek jelentés teendő.

Öngyilkossági kísérlet folytán történt sebesülés, vagy sérülés csak akkor számítható be az illető saját vétkes hibájának, ha az öngyilkosság oly cselekmény elkövetése után kíséreltetett meg, mely az illetőnek a esendőrségből való eltávolítását vonta volna maga után.

9. Időleges és állandó nyugállományban levők ápolási költségei.

Az időleges, vagy állandó nyugállományban levők után ápolási költség czimén a kincstár terhére rendszerint semmi sem számítható fel, mivel azoknak vagyontalanság esetében közköltségen való kórházi ápolásra van igényük.

Kivételt csak azon esel képez, midőn az időlegesen

nyugdíjazott újabbi felülvizsgáltatása alkalmával a felülvizsgáló bizottság által megfigyelés vagy gyógykezelés végett katonai (honvéd) kórházba átadandónak indítványoztatik, a mikor az illető a kórházban léte tartamára a kerületi parancsnokságnál élelmezésbe veendő.

Ily esendőr zsold és esetleges szolgálati pótdija nyugta alapján számítandó fel.

A tömegátalányilleték csak akkor számítandó fel, ha az illető az újbóli felülvizsgálat alkalmával «szolgálatképes»-nek osztályoztatott és ennek folytán a tényleges állományba újból felvétellett; ily esetben az állományba vétel állományparancs alapján azon nappal történjék, a mely nappal az illető megfigyelés vagy gyógykezelés végett kórházba átadatott.

Miután pedig a megfigyelés és illetőleg gyógykezelés végett kórházba átadott időleges nyugállománybeli esendőr még egyik örs állományába sem tartozik, a betegápolási és utazási költségek, nemkülönb a kórházba történt átadás napjától a hó végeig felvett nyugdíjilletménynek a zsoldilletményből eszközzöll levonása után fenmaradó rész a kincstár javára esik, esetleges szolgálati pótdija azonban kezére kifizetendő.

10. Bünvádi kereset alatt állók és rabok ápolási költségei.

Bünvádi kereset alatt állók és rabok után felmerülő gyógykezelési költségek a rabilletékek beszüntetése mellett számítandók fel.

A fogság megszünése napjától azonban a fogolynak azon esetben, ha a esendőrség kötelékéből való elboesátása kimondatott, a esendőrségi javadalmazás terhére való gyógykezeltetésre nincs igénye; hanem ha ő tovább is a kórházban tartatnék, a felmerülő további költség az országos betegápolási alap terhére esik, azonban ily esetekben a esendőrkerületi parancsnokság a fogság megszüntének, illetve a fogolynak a esendőrségi javadalmazás terhére való élelmezésből leendő fogyatékbavétel időpontjára nézve az illető kórházparancsnokságot (gondnokságot) idejekorán figyelmeztetni tartozik.

Büntető bírósági vizsgálat alapján rabilletékre helyezett legénységnek a kórházi ápolás idejére rabilletékre nincs igénye, a kórházi ápolási díjakat, valamint a kórházba és onnan a fogházba történő kísérés költségeit pedig a kincstár fedezi.

11. Sérvkötők és sebkötélékek beszerzése.

Oly esetekben, a midőn sérv miatt a csendőrségi szolgálatra különben teljesen alkalmas csendőrök sérvkötőt viselni kénytelenek, nehogy ez által az illető csendőr a szolgálattól elvonassék, míhelyt a sérvkötő beszerzésének szükségessége és az illető csendőrnek a további csendőrségi szolgálatra való alkalmatossága orvosilag megállapíttatik, ily sérvkötők azonnal beszerzendők és a kiadott összeg az orvosi bizonyítvány és a nyugta csatolása mellett felszámítandó.

Az esetleg szükséges sebkötélékek a fentjelzett módokat szerint a kincstár terhére szintén beszerezhetők, még akkor is, ha az illető kórházban nem gyógykezeltetik.

12. Orvosi szemlék utáni költségek.

Az időszaki orvosi szemlék a csendőrségre nézve nincsenek feltétlenül előírva.

Az ily szemlék csakis oly állomásokon fogantatandók, a hol honvéd- vagy katonai orvosok vannak, vagy a hol polgári orvosok a szemlék díjtalanul végezni hajlandók; ily állomásokon azután azon csendőrök is orvosi szemle alá vonandók, kik oda oly külállomásokról, hol orvos nincsen, szolgáltilag érkeznek.

Esetenkint szükséges orvosi teendők, mint csendőrjelöltek, fenyítendők és felülvizsgálatra állítandók megvizsgálása, honvéd- és katonai orvosok (napidíj élvezete mellett alkalmazott tartalékos állománybeli honvéd- vagy polgári orvosok) által, a mennyiben ilyenek az illető állomáson vannak, ingyen teljesítendők. (Lásd az 1882. évi november hó 21-én 45.292/XI.

szám és 1882. évi december hó 22-én 57.875 XI. sz. alatt kelt honvédmínisteri rendeleteket.)

Ha valamely szárny- vagy szakaszállomáson sem honvédorvos, sem katonai orvos nincs, akkor az esetenként elkerülhetetlen szükséges orvosi megvizsgálások a helyben lakó közhatósági orvos által teljesítendők.

13. Igény katonai fürdők és ivógyógyintézetek használatára.

a) Tényleges szolgálásban állók.

Azon fürdő- és ivógyógyintézetek, melyekben és mely módokat mellett csendőrlegénység felvétetik, a m. kir. honvédség és csendőrség havidíj-élvezetében álló egyénei részére érvényes szabadságolási szabályzat mellékletében foglaltatnak.

Azon fürdőhelyeken, hol katonai kórházak léteznek a csendőrök a gyógyviz használata alatt kórházi ellátásban részesülnek; ott, hol katonai kórházak nincsenek, a legénység elhelyezése és ellátása iránt külön van gondoskodva.

A legénység mindkét esetben illetékei teljes élvezetében marad, de a gyógy- és élelmezési költségeket, nemkülönben a világítási szolgálmány és ágyneműkoptatás árát is, a hol ez követeltetik, sajátjából fedezni, illetve megtéríteni tartozik.

Ha azonban ezen ellátási költségek ezen pont első bekezdésében felemlített szabadságolási szabályzatban foglalt fürdőhelyeken az illetőnek a netaláni szolgálati, vagy egyéb pótdíj betudásával kijáró összes illetékei összegét meghaladnák, ez esetben az illetékeket meghaladó részösszeg, az idevonatkozó hitelesített számla csatolása mellett, a csendőrségi javadalmas terhére felszámítható.

A honvédség és a közöshadsereg gyógyfürdőhasználatra küldött legénysége részére valamely fürdőhelyen esetleg engedélyezett fürdő-pótdíjra a csendőrségi legénységnek nincs igénye.

Az idézett fürdőhelyek és ivógyógyintézetek használata esetében az oda- és visszautazás költségei a csendőrségi javadalmasból fedezendők és az utazási számadás alapján felszámítandók.

Ennélfogva a csendőr-szárnyparancsnokságok ily csendőrök illetékeit, továbbá a visszautazásra szükséges uti előleget is, az illető katonai fűrdő-parancsnokságoknak névjegyzék mellett azon kéressel küldjék meg, hogy ők az ellátási költségek levonása után fenmaradó összeget az igényjogosultnak kifizessék.

b) *Időlegesen nyugdíjazottak.*

Azon egyének, kik felülvizsgálat utján időlegesen nyugdíjaztatnak s a felülvizsgáló bizottság által valamely fűrdő használatára javaslatba hozatnak, a fentebbi a) pont alatt említett fűrdők és ivógyógyintézetek kedvezményeit a honvédelmi ministeriumtól kérelmezhetik.

Ha részükre a gyógyfűrdő használata engedélyeztetik, az összes ezzel járó költségeket — beleértve az utazást is — sajátjukból fedezni tartoznak.

Különös méltánylást érdemlő esetekben azonban a belügyminister által a fűrdőhasználat tartamára, a zsold és nyugdíj közötti különbözet, ugyszintén az oda- és visszautazásra a költségek is, a kérelmezőnek engedélyezhetők.

47. §.

Fegyelmi, vizsgálati és fenytőfogságban lévők illetékei.

1. Fegyelmi uton elrendelt fogság alatt.

A fegyelmi uton laktanya-fogsággal büntetett legénység rendfokozatszerű illetékeinek élvezetében megmarad

A szobafogsággal büntetett hadapród tiszthelyettesnek, őrmesternek (ideszámitva a címzetes őrmestereket is), vagy hadapródnak fogsága tartama alatt rendfokozatszerű zsoldjából csakis a csendőr részére megállapított zsoldilleték szolgáltatandó ki, míg a fenmaradó zsoldrész az állományilletékes őr közétkezésének feljavitására fordítandó. Segéd munkások gyanánt esetleg alkalmazott őrmesterek és szárny-számvivő altisztektől ezen felül még a napi 40 fillérből álló irodai pótdíj is levonandó, mely pótdíj a 14. §. értelmében ezen időre a helyettest illeti meg, ha pedig helyettes nincs, a kincstár javára esik.

Minden egyéb fegyelmi fogságbüntetések kiállása alkalmával a fenytettek részére, rendfokozatra való tekintet nélkül, napi 6 fillérből álló fogsági zsold, továbbá a közétkezés és kenyérbeszerzési költségek fedezésére 80, összesen tehát naponta 86 fillér jár, mely járulék a fogság minden napjára azon őr közgazdálkodása javára bevételezendő, a mely állomáson az illető egyén büntetését kitölti. Az ennek levonása után fenmaradó zsoldmaradvány felerésze az állományilletékes őr közétkezése javára esik, felerésze pedig azon őröt illeti, melynek közétkezésében a fogság tartama alatt az illető részt vesz. Ez utóbbi őr ezen összegből a fűtési és világítási költséget fedezni tartozik.

A szigorított, magán, szigorú vagy egyszerű fogsággal fenytett nős altisztek és csendőrök családjai fentartására naponta 80 fillér szolgáltatandó ki a fenytett zsoldjából.

Fegyelmi uton kiszabott szigorított, magán, szigorú vagy egyszerű fogság esetén a szolgálati pótdíj, valamint a csendőrségi javadalmazásból huzott érempótdíjak ezen javadalmazás, a jelvénytótdíjak azonban a csendőrségi jelvénytótdíj-és jutalmazási alap javára bevételezendők.

A hadapród-tiszthelyettesek azonban mindaddig, míg ebbeli rendfokozatukban megmaradnak, minden, fegyelmileg rájuk mért büntetés tartama alatt szolgálati pótdíjuk élvezetében meghagyandók s szobafogságuk tartama alatt nekik ép úgy, mint az őrmestereknek és hadapródnak is, úgy az esetleges érem-, mint a csendőrségi jelvénytótdíj-alaphól járó pótdíj is kiszolgáltatandó.

A szolgálati szabályzat I. rész, 683-ik pontja szerint a szigorított magán és szigorú fogsággal minden héten háromszori (3 napra egyszer, 5 napra kétszer) bőjtölés — de csak a megszakított napokon — van összekötve, ezen szabályzat 686-ik pontja szerint pedig valamely fogsággal összekötött súlyosbítások végrehajtása mindenkor a fogság tartama első napján kezdendő meg.

Ezen határozványok alapján az alábbi táblázatban foglaltatnak azon bőjtő napok, melyek az említett fogságbüntetéssel össze vannak kötve.

A fogság neve	A fogság tartama napokban	A bñjti napok száma	A fogság neve	A fogság tartama napokban	A bñjti napok száma
	1	1		16	7
	2	1		17	7
	3	1		18	8
	4	2		19	8
	5	2		20	9
Szigorított,	6	3	Szigorított,	21	9
	7	3		22	10
magán- vagy	8	4	magán- vagy	23	10
	9	4		24	10
szigorú fogság	10	4	szigorú fogság	25	11
	11	5		26	11
	12	5		27	12
	13	6		28	12
	14	6		29	13
	15	7		30	13

Bñjti napokban a fenytettnek csak víz és 20 fillér értékű napi kenyéradag adható, mely a napi hat fillérből álló fogsági zsolddal együtt azon örs közzgazdálkodásából szolgáltatandó ki, hol az illető büntetését tölti.

2. A bñjti napok leszállítása, vagy elengedésénél követendő eljárás.

Hogy ha kivételes s orvosilag szükségesnek bizonyított esetekben (lásd a szolg. szab. I. rész 686. pont utolsó bekezdését) a bñjti napok kevesbitése vagy teljes elmaradása válnék szükségessé, ezt csak az, ki a büntetést kimérte, rendelheti el.

3. Vizsgálati fogságba került, vagy bíróságilag elítelt rabok illetékeinek kezelése.

A letartóztatással egybekötött bírósági vizsgálat folytán mint vizsgálat alatt levő, vagy a bíróságilag kimondott ítélet következtében, mint rab a honvédségi (katonai) fenytő fog-

ságba átadandó legénység az illető fogház élelmezési beosztásába lép és ugyanazon illetékben részesül, mely az illető fogházban a rabok részére rendszeresítve van.

Büntetőbírósi vizsgálat, vagy fogságban levő esendőrök rabilletéke örmestertől lefelé napi hat fillér zsold, egy kenyér, egy közétkezési és egy anyagszolgálmányi adag, illetőleg ezek váltásdíjából áll; ha azonban ily legénység bármily ok miatt kivételesen négy hetet meg nem haladó büntetés kiállása végett esendőrségi fogdába adatik át, akkor részére napi 86 fillér számítandó fel és a rendfokozatszerű zsoldból még fenmaradó összeg éppen ugy, mint az esetleges szolgálati pótdíj is, a kincstár javára esik.

Ha azonban az elítelt hetenkénti kenyér és vízre való bñjttel szigorított fogságra ítéltetett, akkor nemesak az említett zsoldmaradvány, hanem a bñjt napjain a hat fillér rabzsold és 20 fillér kenyér árán felül maradó rész is a javadalmazás javára bevételezendő.

Az ily elítelték után a esendőrségi fogdahelyiségek fűlési és világítási költségei fejében télen naponta 36 és világításra nyáron 12 fillér az örs pénztári bizottságának nyugtájára a kincstár terhére felszámítandó.

Ha netalán a fogházakban a többi rabok részére valamely egészségi pótlék volna engedélyezve, ez a esendőrségi rabok számára is minden további engedély nélkül felszámítandó.

4. A fenytő fogságban levők illetékeinek kezelése.

a) Általában.

Hogy ha esendőrségi egyének, mint rabok, valamely fogház, vagy fegyvintézet élelmezésébe lépnek át, ez esetben az illetők mindennemű illetékeinek beszüntetése mellett a fogház, illetve a fegyvintézet számára meghatározott napi tartásdíj fizetendő.

b) A ruházatot illetőleg.

A honvédkerületi fogházak részéről a rabok felruházása czéljából igényelt ruhaneműek és lábbeliek a fogyatékbba jött legénységtől beszedett hasznavehetetlen, ilyenek nem létben

pedig a legolesóbbra becsült cikkek készletéből veendőek és átvételi elismervény mellett oda küldendőek.

Az esetleg kiszolgáltatott becsült cikkek értéke a szárnnyak gazdaságkezelési utasításában előírt módon a csendőrségi javadalmazásból a tömegpénztárnak megtérítendőek.

Az ügyészégi fogda, ker. börtönök és fegyintézetekben levő csendőrségi elítéltek ruházattal az illető intézetek részéről láttatnak el.

5. A vizsgálati, vagy fenylő-fogságban megbelegedett egyének illetékei.

Oly csendőrök után, kik bírósági vizsgálat vagy általában kereset alatt lévén, mint ilyenek vagy mint rabok megbelegedtek és elhaltak, csupán az ápolási költségek számíthatók fel.

A kik önhibájuk folytán, büntetésre méltó cselekmények miatt jutottak ápolásba, azok azon időponttól, midőn ellenök az annak idejében való bírói vizsgálat alá helyezés elrendeltetik, vizsgálat alatt levőknek tekintendőek és a rabokhoz hasonló módon kezelendőek.

6. A rabélelmezés kezdete.

Fegyelmi uton való büntetések alkalmával a rabélelmezésbe való helyezés, vagy ha ez a kimondott fogság nemével össze van kötve, a fogság megkezdésével történik.

Azon egyének, kikre nézve a vizsgálati fogságba helyezés kimondatott, azon naptól kezdve helyezendőek rabzsoldra, mely a bekísérés iránti paranesnak az illető csendőr tartózkodási helyén lévő őrs részéről történt vétele napja után következik.

Ha az illető külszolgálatban van s nem a paranes vétele napján, hanem a következő napokon vonul be az őrsre, ez esetben a rabélelmezés a szolgálatból bevonulás napja után következő napon kezdődik.

Ha az illető őrizeti fogságban volt, akkor a rabzsoldra való helyezés szintén a paranes vétele napja után következő napon veszi kezdetét.

7. A rabélelmezés vége.

Fegyelmi fogságnál a rabélelmezés a fogdából történt elbocsátás napjával végződik.

A bírói vizsgálat alatt lévő legénységnek megkülönböztetendő:

a) vajjon a bírói vizsgálat be lett-e szüntetve?

b) vajjon a fogházban levők azon büntetésre méltó cselekedetben, mely a vizsgálat tárgyát képezte, «nem bűnös»-nek mondattak-e ki?

c) vajjon ők fogság-, vagy

d) börtönbüntetésre ítéltek-e?

Az a) és b) alatti esetben a vizsgálati fogság alatt megvont rendfokozatszerű zsoldnak a fogság tartama alatt fölmerült tartási költségek, továbbá a nősök családjainak kifizetett élelmezési járandóság levonása után fenmaradt többlete és a netaláni pótdíj az illetőnek kifizetendő.

A c) alatti esetben rabzsoldon maradnak a reájuk mért fogságból való kibocsátás napjáig.

A d) alatti esetben az ítélet kihirdetése után következő napon lépnek a rabilletékbe (5. és 6. pont).

8. A rabok részéről túlévezett illetékek behajtása.

A rabok részéről túlévezett illetékek behajtása körül a 28. §. 7. pontja szerint járandó el.

9. Visszakerült szökevények illetékei.

A visszakerült legénységbeli szökevények akár személyesen jelentkeztek, akár befogattak, a rabilletéket bemutatásuk napjától kezdve kapják.

10. Polgári életben elkövetett bűncselekmények miatt polgári bíróságok által elítélt csendőrségi egyének bünteléseinek mikénti végrehajtása.

Ezen eljárást 1885. évi Rend. Közl. I. számában közzétett ^{64.096.} III. ex 1884. számú honv. min. körrendelet szabályozza.

Ezen körrendeletben foglaltakra való tekintettel ily

egyének után akár esendőségi, honvédségi vagy polgári fogházban töltik ki büntetésüket, a fogság tartama alatt a javadalmazás terhére semmiféle illeték, vagy költség (zsold, tömegátalány, utazási költség stb.) fel nem számítható, hanem ha az ily költségek az illetőktől be nem hajthatók, azok az ügyesség rabtartási átalányából megtérítendők.

V. SZAKASZ.

Szállítóeszközök és illetékek szolgálati utazásoknál.

48. §.

Szállítóeszköz-illeték az egyenként utazó esendőrlegénység részére.

1. Szállító eszközök és utazási pótdíj a tiszthelyettesek és hadapródok részére.

A tiszthelyetteseknek és hadapródoknak egyenként való utazásuk (áthelyezési és ügyködési utazások) alkalmával ugyanoly szállítóeszközök járnak, mint egy hadnagynak, és ha órsszemlére vagy más szolgálati ügyek elintézése céljából szakaszparancsnoki minőségben utaznak, napi 3 koronából álló utazási pótdíjra is van igényük.

Ha azonban állomáshelyükön kívül fekvő szakaszparancsnokságok teendőinek végzésével ideiglenesen bizatnak meg, akkor a szakasz székhelyén csak a rendfokozati étkezési pótléokra van igényük.

Ezeket megillető szabványos málhasúly áthelyezésekor nőtlennek 100, nőnek 400, ügyködési utazásoknál pedig 50 kilogrammból áll.

2. Szállító eszközök a többi legénység részére.

a) Elvi határozványok.

A legénység részére őrmestertől lefelé az említett eszközök minden, a szolgálat érdekében történő áthelyezések, vagy más őrsökre való beosztások, továbbá fel- vagy leszerelés végett a szárnyszékhelyére történő bevonulások alkalmával

járnak; czéllövészetre való behíváskor pedig csak a 78. §. 3. és 4. pontjában felsorolt esetekben.

Áthelyezések, tartós vezénylések, fel- vagy leszerelések alkalmával a nőtlen legénység vasuton, vagy gőzhajón 50 kilogramm kézi podgyászt a kincstár terhére magával vihet.

b) Különös esetek, melyekben az előfogat igénybevehető.

Vasuti vagy gőzhajózási közlekedés hiánya esetében az előfogat igénybe vehető:

a) összpontosítások és egyéb vezényeltetések esetén, a mikor sürgősség esete nem forog fenn ugyan, de a távolság 15 kilométert meghalad;

b) betegeknek valamely gyógyintézetbe való szállítása céljából;

c) ha a esendőrnek valamely távolabb eső helyen való fellépése, vagy valamely őrsnek gyors megerősítése elodázhatatlanul szükséges, vagy ha a körülmények egy törvénysértő gyors üldözést teszik szükségessé; ez utóbbi esetben azonban előfogat akkor is használható, ha vasuti vagy gőzhajóközlekedés létezik, de előfogattal a cél gyorsabban elérhető;

d) a letartóztatott és a legközelebbi illetékes hatóságnak átadandó törvényt álhágó igazolt menetképtelensége esetében;

e) ha őrmesterek, mint ideiglenes szakaszparancsnokok, órsszemlére utaznak, vagy ha vizsgálatok céljából a szakasz-állomásról, vagy szemle alkalmával valamely őrsről e célra kiküldetnek s végre ha a vizsgálatok oly helyeken eszközölködnek, melyek a megszemlélendő őrskörletében fekszenek és a visszautazás ezen őrsre történik; mindezen esetekben azonban csak akkor, ha a távolság 75 kilométert meghalad;

f) polgári bíróságokhoz tanuképpen megidéztettek által, ha a bíróság székhelye a megidéztettek állomáshelyétől 7¹/₂ kilométernél távolabbra van.

g) leszerelés végett a szárny székhelyére való utazáskor azon esetben, ha vasut vagy gőzhajó nem áll rendelkezésre.

Az a) és c) alatti esetekben a kerületi parancsnokságtól s illetőleg a szárnyparancsnokságtól nyert jóváhagyó, vagy engedélyező rendeletek, a b) alatti esetben, ha az illető esendőr a kincstár költségén utazik (46. §. 4. pont), valamint a

d) alatti esetben is az orvosi bizonyítványok, az e) alatti esetekben az illető rendeletek az f) alatti esetekben az illető bíróság felhívása (idéző jegye) a g) alatti esetben pedig a szárnyparancsnokság behívó parancsa mindenkor eredetben, az utazási számadáshoz esatolandó.

Nyomozások, vagy a szárny területén belül való ideiglenes vezénylések alkalmából felmerülő utazási költségek engedélyezése a szárnyparancsnokság hatáskörébe tartozik.

A nyomozás költségeit feltüntető utazási számadáshoz a nyomozás foganatosítására vonatkozó őrsparancsnoki jelentés melléklendő, melynek hátlapjára a szárnyparancsnokság engedélyező záradéka rávezetendő.

A szárny területén belüli ideiglenes vezénylések költségeire vonatkozó utazási számadás első lapján a vezénylés szükségessége a szárnyparancsnokság által igazolandó.

3. Előfogati illeték.

a) Egyenként utazók részére.

Az egyenként utazó őrmesterek, őrsvezetők és esendőrök, ujonczok és próbaesendőrök részére oly utvonalakon, hol vasuti vagy gőzhajóközlekedés nincsen, egy kétlovas előfogat illetékes.

b) Több esendőr együltutazásakor.

Oly esetekben, midőn valamely őrs megerősítése vagy bizonyos helyen való összpontosítása céljából ugyanazon községből egy és ugyanazon időben több esendőrnek kell elindulni és sürgős esetekben — vasut vagy gőzhajóközlekedés hiányában — előfogatot kell igénybe venni, minden öt ember után egy kétlovas előfogat jár.

4. Nős esendőröket illető szállítóeszközök.

A nős legénység családját (nejét és gyermekét) a férj (atyai) áthelyezése esetében a esendőrségi javadalmazás terhére a rendszeresített szállítási eszközök illetik meg.

Vasuton vagy gőzhajón történő utazásoknál ezeket azon hely illeti meg, melyre a férjnek (atyának) igénye van.

Két éven aluli gyermekért viteldíj sem vasuton sem gőz-

hajón nem fizetendő, ellenben két éven felüli gyermekért a teljes viteldíj jár.

Előfogat használatánál, mely csak ott van megengedve, hol vasuti vagy gőzhajóközlekedés nincsen, tovaszállításuk céljából minden négy személyt egy kétlovas előfogat illet meg.

Tíz éven aluli gyermek kettő számítandó egy személyre.

Podgyász, 300 kilogramm erejéig, teherszállítmányként a esendőrségi javadalmazás terhére vihető.

Ezen málhának a vasúthoz vagy gőzhajóhoz, valamint onnan való szállításáért métermázsanként egy korona számítható fel.

5. Vasut használatát lörvénysértők üldözésekor.

Oly esetekben, midőn szolgálatban levő esendőrök azon helyzetbe jutnak, hogy valamely hivatalos eljárás miatt a vasutat vagy gőzhajót kell igénybe venniük és az utazás sürgössége miatt menetlevél kiállítható nem volt, szolgálati könyvecskéjük alapján a katonai díjszabás szerint utazhatnak, az ebből eredő költséget pedig felszámíthatják.

Ezen pénzösszeg felszámítása az őrsparancsnok által hitelesített szolgálati könyvecske kivonatával igazolandó.

A fizetett összeg a vasuti pénztárnok által a szolgálati könyvecskében feljegyzendő.

Magától értetődik, hogy a vitelbér oly esetekben, midőn a esendőr segédletét maga a vasuti ügyforgalmi vezetőség veszi igénybe, nem fizetendő.

A járőrök mindennemű fogolykiséreteknél és elővezetéseknel, valamint az önbuszgalomból letartóztatott egyéneknek az illetékes hatóságok elé való bekísérésénél, ugyszintén visszaterési utjokban is — ott, a hol az lehetséges és az induló vonatra vagy hajóra való várakozás nagyobb idővesztést nem okoz — a vasutat vagy gőzhajót használhatják.

6. A gyors- és lehervonalok használatát.

Allamvasutakon s a magyar államvasutak kezelése alatt álló vonalokon, valamint némely magán vállalatu vasutakon is meg van engedve a legénységnek a gyors- és lehervona-

tokat is katonai vitélbér mellett igénybe venni; de ez esakis különösen sürgős szolgálati utazások alkalmával történhetik és a tehervonatokon az ily utazások a vonatvezető kocsiján eszközözendők.

7. Bérkocsira való igény.

A bérkocsidíj a vasuti, vagy gőzhajóállomáshoz és onnan vissza a legénység közül esakis a hadapród-tiszthelyettest vagy pedig az őrsszemlélre, vagy egyéb más szolgálati ügyben utazó hadapródot illeti meg ugyanazon szabályok szerint, a melyek a tisztek áthelyezési és ügyködési utazásaira vonatkoznak.

8. Zárhatározványok.

A mennyiben ezen §. különös határozványokat nem tartalmaz, a szolgálati utazásoknál s a megengedett szállítóeszközök igénybevétele és megfizetésénél a 22., 26. és 27-ik §-okban foglalt határozványok a legénység szolgálati utazásaira nézve is általában mérvadóak.

49. §.

Étkezési pótlék.

1. Az étkezési pótlék célja.

Az étkezési pótlék azon hátrány pótlásául rendszeresített, melyet az állomáshelyen kívül 24 óráig szolgálatot teljesítő, vagy áthelyezés folytán utban levő esendőr az által szenved, hogy állomány illetékes őrsétől távol lévén, az ott befizetett közigazdálkodási betéten felül élelmezéséről önköltségén tartozik gondoskodni.

2. Esetek, melyekben étkezési pótlék a szolgálat egész tartamára jár.

A fentebbi általános elvvel fogva a esendőrt az állomány-illetékes őrsről való elindulástól az oda való visszaérkezésig terjedő minden teljes 24 órára egy-egy adag étkezési pótlék illeti meg az alábbi esetekben és pedig:

- a) járőri;
- b) mindennemű őrkisérleti szolgálatkor (kivéve ha polgári bírósági fegyenczek kísértetnek, l. 109. §. 2. c pont).

c) segélyszolgálatok alkalmával, a nyújtott segély nemétől eltekintve;

d) vádlottaknak a bíróság elé vezetésekor;

e) országos vásárok és bucsuk felügyelésekor;

f) czéllövészetre való összpontosítások alkalmával;

g) betegeknek gyógyintézetekbe kísérésekor a kísérőnek;

h) a szakasz-, szárny- vagy törzsállomásra egyébként előforduló behívásokkor, ha azok szolgálati ügyben, nem pedig önközta vizsgálat, vagy büntetés miatt történnek;

i) az esetleg megzavart közrend és közbiztonság helyreállítása czéljából, vagy egyéb okokból való összepontosítások alkalmával a 43. §. 2. pontjában foglaltak értelmében és végül

k) az előbbi pontokban fel nem sorolt minden más külszolgálatok alkalmával akár a saját, akár idegen őrs körletében teljesítettnek azok, pl. sorozás alkalmávali rendfentartás, hullaszállítás, továbbá robbanó anyagok szállítása körüli fedezet stb.

3. Esetek, melyekben az étkezési pótlék csak az utazás idejére jár.

a) Felülvizsgálat, vagy leszerelés czéljából behívott legénység;

b) gyógyintézetbe küldött beteg esendőr;

c) altiszti tanfolyamba, avagy vizsgálatételre bevonuló legénység és végül

d) valamely őrs időleges erősítése, vagy az őrsparancsnok ideiglenes helyettesítése czéljából vezényelt legénység részére az étkezési pótlék csak is azon napokra jár, melyeket az illető egyén utban töltött, még pedig csak azon esetben, ha a kiindulás és végállomás közötti ut megtétele, illetve az oda- és visszautazás alkalmával töltött idő együttvéve legalább 24 órát tesz.

4. Étkezési pótlék oly altisztek részére, kik hiányzó szakaszparancsnokol helyettesítenek.

Azon altiszteknek, kik szakaszparancsnokság ideiglenes vezetése czéljából, külső őrsről valamely szakaszállomásra

berendeltetnek, az étkezési pótlék ugy utazásuk alatt, valamint a szakaszállomáson való tartzkodásuk alatt is jár.

5. Az illeték mérve.

Az étkezési pótlék: hadapród-tiszthelyettes, továbbá való-ságos őrmester és őrsvezető részére napi 1 korona, esendőr, ujoncz és próba-esendőr részére pedig 80 fillérből áll.

Hadapródoknak az étkezési pótlék való-ságos rendfokozatuk után jár.

Az étkezési pótléknak az állomáshelyen kívül 24 óráig tartó szolgálatteljesítésekért való felszámításánál ezen pótlékok annyi napi adaggal járnak, a hány teljes 24 órával számító napot a szolgálat teljesítése igényelt. Például: 24 órán alól étkezési pótlék nem illetékes, 24 órára egy, 47 órára szintén egy, 48 órára kettő, 71 órára szintén kettő, 72 órára pedig három adag illetékes stb.

6. Az illetékesség igazolása.

Az étkezési pótlék illetékessége az őrsök gazdászati-kezelési utasításában előirt kimutatás által igazolandó.

7. Esetek, melyekben étkezési pótlék nem jár.

Étkezési pótlék a esendőrt meg nem illeti, ha az illető önhibája folytán a szakasz-, szárny-, esetleg a ker. parancsnoksághoz kihallgatásra, vagy ha fegyelmi fenytésének kiállása végett a szakasz-, vagy szárnyállomásra rendeltetik, továbbá önhibája folytán állomásáról áthelyeztetik, végre, ha az illető mint vádlott a büntető bíróság elé idéztetik.

50. §.

Tengeren és folyókon való utazáskor kijáró illetékek.

1. Elvi határozvány.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok, altisztek, esendőrök és próbacsendőrök (ujjonczok) részére, ha tengeren bármily hajón szállítatnak s hajótápban nem részesülnek, rendfokozatukhoz mért étkezési pótlék jár.

E pótlék a hajón való utazás egész idejére, valamint a hajóra szállás és a hajóról való kiszállás napjaira is illetékes, tekintet nélkül arra, hogy a hajóra szállás vagy a hajóról való kiszállás a napnak mely szakában történik.

2. Hajótáp.

a) A cs. és kir. hadi tengerészet hajóin.

Ha zsold élvezetében álló esendőrségi egyének a cs. és kir. hadi tengerészet hajóira szállnak, akkor azoknak a hajón való utazás tartama alatt, a reggeli, ebéd és vacsorából s minden étkezéshez friss kenyér, vagy kétszersültből álló hajótáp jár, de étkezési pótléku egyidejűleg megszűnik.

A hajótáp a esendőrlegénységnek azon kiszabatban és minőségben jár, mint az a cs. és kir. hadi tengerészet hajóin lévő legénységnek kiszolgáltatik.

A hadapród-tiszthelyettesek a tengerészeti hadapródokkal egyenlő hajótápban részesülnek, az élvezet tartama alatt azonban étkezési pótlékra nincs igényük.

Legénységi állományhoz tartozó nők egyének családjainak, tekintet nélkül a családtagok számára természetben még egy oly hajótáp-adagra van igényük, mint a minő a hajó legénysége részére van rendszeresítve.

A hajótáp, ha a hajóra szállás dél előtt történt, már a hajóra szállás napjára, ha pedig ez dél után történt, csak a következő naptól jár. Ha a kiszállás dél után történik, akkor a hajótáp még azon napra is jár, ellenben nem illetékes azon esetben, ha a kiszállás dél előtt történik.

b) A «Lloyd» és más társaságok hajóin.

Az osztrák-magyar «Lloyd» és más társaságok hajóin való szállításoknál a hadapród-tiszthelyetteseknek az étkezési pótlék megszüntetése mellett az élelem akképen jár ki, mint a tiszteknek a gőzösök közös asztalánál, az e czimen meghatározott s a kincstár terhére felszámítandó ár megtérítése mellett.

A többi legénységnek az étkezési pótlék egyidejű megszüntetése mellett a reggeli-, ebéd- és vacsorából álló hajótáp szolgáltatik ki.